

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:

Egész évre 20 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Egy könyvről, amelyet el kell olvasni.

Budapest, május 28.

(s.) Vajjon mi lesz a sorsa Halász Ferenc könyvének? Az-e, ami a legtöbb magyar könyvnek, hogy néhány hírlapi cikk lelkes dicsérete mellett tér meg a feledés temetőjébe? Mert minálunk a könyvismertetés egyuttal nekrológ is. Ebben mind megegyezik. Csak a fokozatban van különbség. A Halász Ferenc könyvének, úgy látszik, elsőosztályú temetés jut. Vezércikknek róla a lapok és megállapítják egyhangulag, hogy ez a könyv jelentős eseménye a magyar nemzeti kulturpolitikának. De vajjon igazán nekrológ lesz-e most is ez a sok lelkes és becsületeljes elismerés? Vagy talán megesk az a csoda, hogy a sajtó ébresztő harsonájára megmozdul az álmos közvélemény és felocsudván, megállítja azokat az igazságokat, amelyek ebben a komoly és érdekes könyvben fel vannak halmozva?

Állami népoktatás: ez a címe Halász Ferenc könyvének és a címben benne van a programja, iránya, célja is. És azok az adatok, amelyekkel programját kifejti, irányát megszabja, célját megközelíteni igyekszik, egyenesen belemarkolnak a hazafi lelkiismeretébe. A kép, amelyet feltárnak, első szempillantásra megdöbbentő. Rikító színben mutatja, hogy a magyar állam milyen gyenge a nem magyar felekezetekkel szemben; hogy a nemzeti állam önvédelmi harcának legerősebb bástyája, a nemzeti oktatás még mindig igazító réseket mutat. Másrészt azonban megnyugvást is meríthetünk a könyv adataiból: azt a megnyugvást, hogy a réseket betömni nem akkora feladat, amely meg-

haladna erőnket; hogy az építés serényen folyik és a befejezés nincsen beláthatatlan messzeségben, csak meglegyen a hozzávaló bátorságunk és eltökéltségünk. Azt szeretnők, ha ezt a bátorságot és eltökéltséget bele tudná szuggérálni Halász Ferenc az egész magyar közvéleménybe. Ehhez pedig csak az kellene, hogy olvassák a könyvét mindenfelé, ott is, ahol nem szoktak efféle komoly könyveket olvasni. Mert a könyv adatai erős szuggesztív hatásúak.

Már maga az az egy numerus is, amelyből kiindul, többet mond, mint egy egész hosszú okoskodás. Összesen 16.725 elemi népiskola közül 13.269 a hitfelekezeti jellegű és ezeknek összesen 1,665.732 növendéke van. Hiszen ha ez a tizenháromezer felekezeti népiskola mind jó iskola és hazafias iskola volna, még akkor is meg kellene ijednünk attól, hogy az összes népiskolák közül — mivel itt nem vettük számba a községi iskolákat — háromezer sincs olyan, amelylyel az állam föltétlenül rendelkezik. Már ez is gyengeségnek volna a jele és az ilyen állapot is messze volna a kívánatos állapottól. De a valóság ennél sokkal rosszabb. A valóság az, hogy a felekezeti népiskolák közül 3218 idegen tannyelvű és ezekben az iskolákban több mint 260.000 gyermek részesül népoktatásban. Ami azt jelenti, hogy a népiskoláknak íjesztően nagy része utjában áll a magyar kultúra terjedésének.

Arról ugyanis szó sincs, hogy ezekben az idegen nyelvű iskolákban a magyar nyelv joga a kellő, vagy legalább a törvényes tiszteletben részesüljön. Halász Ferenc, aki huszonöt esztendő volt tanfelügyelő és most a kultuszminisztérium népoktatási osztályának a vezetője, egy hosszú, munkás élet tapasztalatain keresztül

leszűrődött meggyőződéssel mondja ki, hogy a törvényben nincs elég biztosíték arra, hogy a nemzetiségek felekezeti iskoláiban a magyar állam érdekei kellő védelemben részesüljenek. Abban a háromezernél több iskolában tehát szabadon garázdálkodik a nemzetiségeknek a magyar állammal szemben való ellenséges indulata. Szégyenletes állapot ez, amelyhez hasonlót — jól mondta gróf Apponyi Albert egy képviselőházi beszédjében — nincs a világon állam, nincs nemzet, amely eltérne.

Ezzel a sötét képpel szembeállítja Halász Ferenc az állami népoktatás fejlődését, amely az utóbbi évtizedben, de különösen Wlassics Gyula miniszterségének hét esztendeje óta igazán örvendetes és biztató. Egy öntudatos és bölcs kulturpolitikának fokozatos és biztos kialakulását rajzolja meg Wlassics iskoláépítő akciójának érdekfeszítő genezisében; és ennek a kulturpolitikának hatásaiban mutatja meg azt a módot, amelyen a nemzeti kultúra csonka bástyája egészen biztosan felépül. Vármegyénként, tankerületenként alitotta össze az állami iskolák tiszves működésének eredményeit és ezek az eredmények tisztelettel parancsolnak. Csupa hiteles adat, csupa hivatalos numerus, riedig tárgyiassággal csoportosítva s ráadásul szigorú kritikával megrostálva. És ennek a lelkiismeretes procedurának az az eredménye, hogy az állami iskolák nemcsak nemzeti hivatásukat teljesítik becsülettel, hanem általában mint iskolák is jobbak a legtöbb felekezeti iskolánál. Néhol egyenesen bámulatos eredményeket értek el. Sűrűn fordulnak elő olyan adatok, amelyek arról szólnak, hogy egy-egy község szemlátomást magyarosodik az állami iskola hatása alatt és a legtöbb úgy szól, hogy a növendékek, mire kikerülnek az iskolából, folyékonyan beszélnek magyarul.

TÁRCA.

UJ VILÁG.

— Történelmi regény. —

Írta: JÓKAI MÓR.

— Hát már most szolgálhatok kegyednek a tervemmel. Én azt, hogy Tihamér a mostani halálós szorongatásából megszabaduljon, nem tartom elég jó célnak, ami a fáradságra érdemes. Mostani megtérésre eszembe juttatja a latin epigrammat a „diabolus aegrotans“-ról. A beteg ördög, amíg a görsei kinezák, szerzetesi fogadalmat tett. Én meg akarom gátolni Tihamért, hogy az öngyilkosság lejtőjén alárohanjon. Legelső föltételem, hogy magát az én gondnokságom alá helyezze. Én a birtokai jövedelmeit úgy fogom felosztani, hogy neki jusson belőle évenként negyvenezer forint, a többi adósságai törlesztésére fordíttassék. Ez az első föltételem.

— Helyeslem. Sőt az évi jövedelmet kérem harmincezerre leszállíttatni.

— Hisz a báróné is élvezze a részvényei után járó osztalékot. Uri módon megélhetnek. Hanem a másik három föltételnek is együtt kell elfogadtatni. Első az, hogy Tihamér lépjen ki a bécsi szokéklubból s azzal az egész főrangú társasággal semmiféle összeköttetést ne tartson fenn soha többé.

— A lelkemből beszélek ön.

— Hanem szépen maradjon idehaza s terepmenten maga körül ítthoni uri társaságot.

— Nagyon helyes.

— A harmadik föltétel, hogy oszlassa fel a versenyparipa-istállóját, hiszen fogalma sincs a lónevelésről, lóidomításról. Kész balekja a zsekkéknak és a versenybíróknak.

— Ezt én régen mondom Tihamérnak.

— Es a negyedik föltétel, hogy hagyjon fel a lipovai falusi komédia-házzal.

Natália megragadta Negrotin kezét.

— Az Isten áldja meg ezért a szaváért.

... No hát mind a négy föltétel tetszésre talált.

— Ezt bizony bátran elmondhatta volna ön ebéd előtt is.

— De mind ez a négy föltétel annyira egymáshoz van csatolva acélkapcsokkal, hogy azokból egyet sem engedek el. Ha nem, hát nem. Engemet az ön nagybátyja, a püspök, az ön felehetetlen jöltevője azzal bizott, hogy nevelt leányának vagyonát megörizzem, számára megtartsam. Ezt megtettem, s ezután is tenni fogom. Lippay Tihamér iránt sommi kötelezettségem. Mint jóbarát, mint fegyvertárs iránt megtettem, amit férfi végezh vihet. Megmentettem életét, szabadságát, ősi vagyonát. Ha ő mindezt el akarja vesztegetni, lelke rajta!

— Nem! Nem! Ő elfogadja bizonynyal mind a négy kikötést.

— De én aztán azoknak a szigorú megtartására fel fogok ám ügyelni. Kegyetlen szarnoka leszek a háznak. Visszafojgatom a jószágigazgatói szállásomat az északi donzsonban, aminek külön bejárata van a hátulsó lépcsőn át, hogy bármikor bejuthassak a kastélyba s ellenőrizhessem az

ottani életet. Nem hiszek senkinek és nem bízom senkiben.

— Én bennem sem?

— Önben legkevésbé. Hisz önt mind az öt érzące megcsalja. Ön nem látja azt, amit minden ember lát, nem hallja azt, amiről a verebek is beszélnek a háztetőn.

— Ön dehogyan nem látom, dehogyan nem hallok.

— Akkor hát annyira szerelmes abba a gyönyörű homlokba, azzal a sebhelylyel a középeben, hogy mindent megbocsát.

— Ez igaz.

— Azért kívánom én, hogy maga Tihamér jöjjön el hozzám, és itt nálam, tanuk előtt végezze el a föltételek dolgát.

— Rá fogom őt birni. Bizonyos vagyok felőle.

— És most még egy föltétel van, ami egyenesen önnek szól, báróné.

Natália bámulva nézett Negrotinra.

— Parancsoljon velem.

— Bizony szeretném, ha parancsolni tudnék; de csak inteni tudok. Tehát én arra kérem önt, báróné, hogy mindarról, ami az elmúlt órákban történt ön és a férje között, és mindarról, amiről mi ez idő szerint beszélünk egymással, semmit, egy szót se beszéljen el Lyubisszának.

Natália a fejét rázta: „mi közöm hozzá.“

Negrotin nem ismert kiméletet?

— Ön kendőzött arccal jött ide: ezt nem tette önnek más, mint ez a nő. Ön nekem egy mesét mondott birtokvásárlásról, erre nem tanította önt be más, mint ez a nő.

Natália lehajította a fejét, megadta magát.

— Édes Natália, szólj gyöngéden Negrotin,

Már most a konkluzió nagyon egyszerű és nagyon természetes. Ha a felekezeti népiskolákban nincsen garancia a nemzeti képzetelmények kielégítésére; ha az állami népiskolák nemcsak ezt a garanciát adják meg, hanem mint iskolák is jobbak: akkor tessék államosítani a népnevelést addig a mértékig, ameddig a nemzeti szempont is, a kultúra szempontja is követeli. Állítsunk állami iskolát mindenütt, ahol nincs iskola, vagy nincs elég iskola, vagy nincs eléggé magyar és eléggé jó iskola; és csakjunk be minden felekezeti iskolát, amely nem jó és nem jó magyar. Bátran neki az államosításnak. A felekezetek érzékenysége csak addig érdemel kíméletet, amíg bele nem ütközik az állam érdekeibe. A hazafias felekezeteknek semmi kifogásuk nem lehet, de nincs is az ilyen államosítás ellen. Bizonyosság, ime, hogy ma a főrendiházban Takács Menyhért prelátság hazafias és előkelő premontrai tanítórend feje, maga is állást foglal az ilyen államosítás mellett.

Ezen az uton halad már most is a magyar állam oktatásügyi politikája, amelynek a könyv szerzője egyik kiváló munkása. Bizonyítja ezt az is, hogy Wlassics minisztersége alatt körülbelül ezer állami népiskola létesült, mert 1895-ben csak 882 állami népiskola volt 1662 tanítóval, most pedig 1858 az állami iskolák száma, a tanítóké pedig 4000. Haladás ez kétségtelenül, de a cél még messze van. Az állam lakosságának 40-5 százaléka nem beszél magyarul és a hat évnél idősebbeknek 38-8 százaléka nem tud írni, olvasni. Itt, a főváros szomszédságában van egy járás, a pomázi, amelynek 28.000 nem magyar lakosa közül csak 8000 beszél magyarul és 38.000 lakosa közül csak 24.000 tud írni, olvasni. Békás-Megyer, ahol 2029 lakos közül csak 792, Budakalász, ahol 2019 közül 931, Pilis-Szent-Kereszt, ahol 1049 lakos közül 276, Solymár, ahol 2361 lakos közül 639 beszél magyarul. Ez a főváros körül van így. És még mennyivel rosszabb a helyzet a periferiákon. Az embernek esziorul a szíve, mikor például egyes erdélyi községek állami iskoláiról azt olvassa, hogy sikerrel szoktatja vissza a magyar társalgási nyelvre a lakosságot, amely református magyar, de rendszeresen oláhul beszél. És bámulva és restelkedve olvassuk, hogy még a fővárosban is nagyon sok iskolaköteles gyermek nem jár iskolába,

ön nem sejtí, minő örvény fölött jár. Ez a nő a rossz démona az egész családjának. Ellensége ez mindenkinek, aki csak az érdekörébe kerül. Gyűlöli ez mindenkit: — akire megharagszik s akit megcsókol. Elcsábít nőt, férfit, gyermeket, egész népet. Kigondol bűnököt, amiknek még neve sincsen. Pokoli gyönyörűségét találja benne, hogy egymást szerető szíveket kölcsönösen halálra kinozzon s végcélja, hogy azokból, akiknek a bizalmát megnyerte, örngyököket csináljon, s azokat a pokolba letaszítsa. Jaj annak, aki a szívébe be hagyja lopózni!

(Folytatása következik.)

Májusi képek.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája —

Írta: *iff. Lónyay Sándorné.*

I.

Délfel egy kis szellő kerekedett s langyos lehelletével tisztára mosta a halaványkék eget, mely szinte elernyedt a hőségétől.

A Szent Szűz és az Enekek hónapja volt ez s az ájtatos hívők már egy hét óta készítették az oltárdíszeket. Az ügyesebbek aranypapírosokból koronákat csináltak, melyekben színes üvegek pótolták a drágakövek helyét. A Máriának kék fáille ruháján a moly két lyukat rágott, ezt színesen kiigazították s néhányan kimentek a mezőre s egész kéve mákot és primulát hoztak magukkal, hogy azokat füzérekbe kössék össze. Azután a hívők mindegyike vitt valami ajándékot a templomnak: egyik Jézus Szent Szívét himezte egy párnácskára finom keresztöltéssel, a másik egy horgolt oltárterítőt hozott, egy harmadik nehéz selyem misemondó-ruhát és így tovább. A szegényebbek virágokkal pótolták a drága ajándékokat, egész erdő rezedát, violát, nefelejst és gyöngyvirágot

a vidéken pedig elrettentő az ilyenek száma. Ki hinné például, hogy *Kolozsvárott* 619, *Aradon* 892, *Szabadkán* 6730, *Ujvidéken* 1165, *Baján* 1043 iskolaköteles nem járt iskolába? Csupa olyan város, amely sokat áldoz közoktatásügyre. És a legmagyarabb vidékek legnagyobb a baj. Szomorú, hogy az államfenntartó magyar elem iskolázás dolgában a harmadik helyen áll.

Ilyen állapotok mellett igazán a nemzeti lelkiismeret szólal meg Halász Ferencnek, a szerény, komoly, csendes szavú pedagógusnak ebben a végtelenül becses írásában. Ez a szerény, csendes, a szenvedélyes agitáció hangját kerülő könyv jobban megkapja lelkiünket a legtűzebb izgatott beszédnél. Aki elolvassa, fanatikus híve lesz az állami népoktatásnak. De vajjon ki fogja elolvasni?

A főrendiház ülése.

Budapest, május 28.

A főrendiház ma folytatta és be is fejezte a költségvetés tárgyalását.

Gróf Széchenyi Béla és gróf Csirák János a Rábaszabályozás ügyét ajánlották a kormány figyelmébe, ami egyébként már a képviselőházban is megtörtént. Takács Menyhért jázói prépost tisztán a közoktatás kérdésével foglalkozott s igen helyes álláspontot helyezkedett az iskolák államosítása tekintetében is. Másrészt melegen sikra szállt a hazafias felekezeti iskolák támogatása érdekében. Feltűnően mérsékelt volt ma gróf Zichy Nándor is, bár ma sem mulasztotta el vádolni a kormányt a katolikusok üldözése, a nemzetiségekkel szemben követett politika s a kiegyezési tárgyalások miatt. De mérsékelt volt és rövid.

A vita ezzel be is zárult s a felhangzott beszédekre sorban három miniszter válaszolt. Elsőnek Széll Kálmán miniszterelnök, aki fényes rögtönzésben cáfolta le Zichy Nándor hármass vadját, kimutatván, hogy a katolikusok egyeteme nevében a néppárt főrendiházi vezére nem is beszélhet s hogy a kormány nemzetiségi politikája, nemkülönben a kiegyezés dolgában elfogult álláspontja minden tekintetben elbirja a legszigorúbb kritikát is. A miniszterelnök erőteljes beszéde nagy hatást tett az egész főrendiházra. Érdekes volt Darányi Ignác földművelésügyi miniszter beszéde is, inelynek során, mintán a Rábaszabályozás ügyét kimerítően ismertette, megfelelt azokra az elmés maliciákra is, melyek-

hoztak eserepekben, melyek az oltárt teljesen körülvevtek, leterjedtek az oszlopokhoz, megkerülték azokat s végighuzódtak egészen a karzati gyöngéd zöld, rózsaszín és fehérbe játszó virágaikkal. Néhányan sárgaszínű Margitvirágot is küldtek, mely a vízmosások közül szedett, remegő levelű pátrányokat, a kevésbé jóízűek esetlen csináltvirágokat, melyek olyanok voltak, mint egy-egy káposztafaj s a templom patronusának felesége egy egész targonca zalelét szállítottat a templomba, mely sokszínű virágaival élénk foltot képezett a többi szerényen meglapuló virágkelyhek között. Ugyanez a nő régi csipkét és három darab többágyú gyertyatartót is rendelkezésére bocsátott az ifjú lelkeseknek a májusi ájtatoságok időtartamára s egyben megismételte — most Is-ten tudja hányadszor! — az új papnak is ama ígérget, hogy halála után azokat végképp a templomnak ajándékozta.

A templom olyan volt e napon, mint egy óriási, mesterkelt világításban fürdő növényház.

A nagy Mária-szobornak arcát és koronáját finom tűll fődte, melyen keresztül tisztán kivehető volt ajakának jóságos mosolya. Körülötte pedig újra kezdődött a virágerdő.

Az orgona illatos fűrtökben vette körül; az amarilliszek, a cineráriák, a spireák pedig papírosvirágaikkal csipkészetével olyanok voltak, mint a a lepkeszárnyak.

Végre felgyultak az oltárok sarkait díszítő nagy, illatos viszgyertyák is, a szent Szűz feje körül fellobogtak a lángok s glóriával vették azt körül, mintegy az ő szent Szívének emanációjaként. Es a nagy boltívek ragyogása alatt szegyenlősen huzódtak meg a vékony gyertyavászkák is, a szegény népajándéka s halovány, reszkető világosságukat beleveggyítették a káprázatos fényárba.

A csillárak kristály-függő szivárványszínben tündököltek s a nagy üveggömbök úgy égtek, mint egy-egy izzó zsarátok.

Az egész templom lüktetett a világosságtól, mintha ezer meg ezer apró csillag gyúlt volna ki a nehéz boltívek alatt.

kel tegnap báró Ambrózy megestpkedte. Végül tartalmaz és lendületes szavakkal válaszolt Wlassics Gyula kultuszminiszter a jázói prépost beszédére.

E három felszólalás után a többség általánosságban elfogadta a költségvetést s a részleteknél is csak két felszólalás volt: Müller Kálmán és Korányi Frigyes fejtették ki legilletékesebb nézeteiket a közegészségügy fejlesztése és javítása érdekében.

A főrendiház ülése május 28-án.

— Kezdeté délelőtt 11 órakor. —

Elnök: Gróf Csáky Albin.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Darányi Ignác, Wlassics Gyula, Láng Lajos, báró Fejérváry Géza, Plécs Sándor.

Elnök: Az ülés megnyitása után előterjeszti a jelentéseket.

A költségvetés.

Gróf Széchenyi Béla elismeréssel van a kormány működése iránt s ennek jeléül megszavazta a költségvetést. Ez alkalommal főképpen a földművelési kormányzattal s annak is első sorban egy nagy kérdésével: a Rába-szabályozással és a Fertő lecsapolásával kíván foglalkozni. Ismerteti a kérdésnek történetét s kifejti, mint jutott az a vidék a legnagyobb nyomorúságba. Az előző kormányok ellenséges magatartást tanúsítottak az érdekelt birtokok iránt. Nagy igazságtalanság volt, hogy az érdekelteket kényszerítették arra, hogy a szabályozási költségekhez hozzájáruljanak és még nagyobb igazságtalanság, hogy a Fertő-tó lecsapolásával súlyos terheket róttak a birtokokra nagy többségére. Kéltelkedik abban egyáltalán, hogy a tó lecsapolása sikerüljön fog. Hallgassa meg a kormány a hazai geológusokat. Szakemberekre hivatkozik, akik szerint a tó víze a lecsapolás után ismét visszatér, talaja pedig homokos, szikes, terméketlen. Hiszi, hogy a mostani kormány nem követi a múlt kormány hibáját, visszaadja a Fertő-tó érdekelteinek az önkormányzatot és módosítani fogja a törvényt, mely intenciójában nemese lehetett, de a gyakorlatban egész vidék lakosságának pusztulására visz, olyképpen, hogy ne oktrojálhassanak a birtokokra olyan terheket, melyek igazságtalanok. (Helyeslés.)

Gróf Csirák Béla mindenben hozzájárul ahhoz, amit gróf Széchenyi Béla mondott. A Rába-szabályozás problematikus, az ő nézete szerint azonban csak addig marad az, a míg a szabályozást teljesen keresztül nem viszik, mert csak így felelhet meg céljának. Elismeri, hogy beruházás nélkül nem lehet a művet kiegészíteni, de úgy kell befejezni, hogy a terhek meghozzák ellenértékű jövedelmüket. Széchenyi gróffal szemben azt hangoztatja, hogy nem lehet így nagy művet, mely hat vármegyét érint, egyes vidék szempontjából megítélni. Ezzel azonban nem akarja leszámítani annak értékét, amit gróf Széchenyi mondott, mert a mai helyzet valóban szomorú. Minden a kormány jóindulatától függ. A Rába szabályozását ő is országos ügynek tekinti és keresztülvitelére a legmesszebbmenő financiai támogatást követeli.

Takács Mihály jázói prépost közoktatásügyünk mai állapotát fejtegeti. Nem ellensége a népoktatás-

Az oltár lépcsőinek szőnyege meleg színben égett, a tabernakulum aranya és márványa olyan volt, mint az olvadt fém s az oltár fölött függő Rubens-másolat s távolabb a Szent-Háromság képének alakjai mintha megelevenedének és mozognának.

A fényfolyam nagy vörös hullámokban vetődött be a kőköcsökre, fel a színes ablaküvegekre és elfáradt, halavány rezgésekben síklott fel a karzatra, ahol olyanná vált, mint a holdnak langyos világitása, enyhe májusi éjszakan.

... Egyszerre az ájtatos, térdeplő hívek között halk moraj kelt: a sekrestye küszöbén megjelent az ifjú lelkész, az új pap, aki példásan erkölcsös életet miatta kapta meg ily ifjan e parókhiát.

Kíváncsian emeltek fel fejüket az aszponyok: mindannyian látni akarták a szentet.

Csak egy pillanattal állott a fiatal pap az ajtóban: hideg, szaborszerű arca volt s sötét szemöldök alatt égő tekintetében a Hitnek szent lángja lobogott.

A ragyogó templomban hosszan, égő sávokban hullott ruhájára a fényár, ahol fényesítek szaladgáltak annak aranyos díszén, hol halavány-sárgára, hol tüzvörösre változtatva azt.

A szent ihletésgel örölte futott végig a hívők lelkén s míg a fiatal pap erős, messzeható hangon kezdte el a litániát, ajkukra dadogva törtek a szavak, lelküknek forró kívánságaként:

— Ora pro nobis ...

II.

Ő pedig lázongó szívvel hagyta el a templomot.

Hosszu léptekkel igyekezett ki a városból, a városnak füstös levegőjéből, ki, ki a szabadba, ahol nem látja emberi szem.

Eleinte nem mert hátra nézni, de most már meg-megállott. Megsimitotta verejtékes homlokát, figyelmesen megnézte a buza- és rozstáblákat, a vizek mentén szomorú halaványzöld fűzfákat, az aranyárga galambsalátát az utak szegélyében.

A nap forrón sütött s egész fehérre szá-

és hatalmas nyilatkozat, amelyet Deák Ferenc a fegyben tett és amelyről már én is számtalanszor úgy írt a házban, mint a törvényhozás másik házában nyilatkoztam, tehát én azon az állásponton állok teljesen, amelyet hazánk bőséges Deák Ferenc ebben a kérdésben kifejtett, amidőn igen jó és meg nem cáfolható jogi argumentumokkal mutatta ki azt hogy igenis a budapesti egyetem állami jellegű intézmény. Tehát mondom, én ezeknek az indokoknak alapszámát állok és ez az a jogi alap, amely jogi alapszámát fektettem én és ezeket minden hivatalbeli elődöm is e tekintetben az álláspontját.

Nem hagyhatom észrevétel nélkül gróf Zichy Nándornak azt a megjegyzést, hogy az állami iskolában a vallásos nevelésre nem fordított kellő gondot Számlánször kifejeztem is, de tettekkel is igyekeztem bebizonyítani azt, hogy én nemcsak az oktatásra helyeztem a súlyt, hanem igenis nagy súlyt helyeztem a nevelésre és pedig a vallás erkölcsös nevelésre és a budgetem is mutatja azt, hogy mennyit fordított tisztán csak hitoktatási díjakra. És természetesen az állást kockáztatni, hogy állami népiszkolákban a vallásoktatás intenzívabb és jobb, mint a lelekezesi iskolák legnagyobb részében. Meg is mondom, hogy miért. Azért, mert itt kellőképpen dotációban részesülvén, maga az a hitoktatás-lekészes teszi a feladatot, míg igen gyakran, különösen a filialékekben egyszerűen a tanítóokra bizzák a vallásoktatást. (Ugy van!) En pedig a hitoktatás kötelezőteljesítésére igen nagy súlyt helyeztem, és a vallás erkölcsös nevelésére is nagy súlyt helyeztem, és egyáltalán nem képelek magamnak a mai keretekben kormányt Magyarországon. Azt a hibát fedezem én folytonosan fel, amikor az állami iskolák ellen akciókat indítanak, hogy a mi állami iskoláink ellen, a radikális állami iskola ellen rendszeren az egész nemzetközi vonalon használni szokott támadást intézik. Oly támadásokat, melyek azon állami iskola ellen, amely tudniillik az egész vallásoktatás iránt teljes közönységgel viselkedik illesek. Ugyanazokat az érveket használják fel a mi állami iskoláink ellen, amely állami iskola pedig törvényeink értelmében és a törvényhozás határozott akarata szerint a vallás-erkölcsös nevelést írta elő és amelyet mi végrehajtunk is teljes erővel. (Helyeslés.) A másik, a mire rövid észrevételeim teszek az, hogy fejjadul, hogy minő nemzedék fog majd képződni, hogy ha a vallás erkölcsös nevelést elhanyagoljuk. Nézzük meg, hogy mennyi baj van, mennyi a rossz ember, szóval az egész társadalomnak minden bajáért ismét az iskolát, de nem az iskoláknak az egészét, hanem ismét csak az állami iskolát teszi felelőssé. Ez el szemben igen szabad egy tényre hivatkoznom. Először is általában nem fogadom el azt, hogy a világ minden bajáért az iskolát lehet felelőssé tenni, mert a világon mindig lesznek bajok, mindig lesznek rossz és depravált emberek, az iskolákat pedig, akárhogyan erősítsük is meg, akárhogyan tökéletesítsük is, bizonyos bajok mindig fognak előállni. De méltóztassék meggondolnia azt, hogy a 14.000 népiszkola közül 11 ezer tisztán lelekezesi. A többi részint községi, míg állami mindössze csak 1800, nagyon kis mértékben járulunk tehát hozzá, ha tehetjük, hogy ilyen bajok oki összefüggésbe hozhatók az iskolával, ezeknek a bajoknak előfordulására. Azt a 11 ezer iskolát, amely tisztán lelekezesi iskola, tessék szintén odaállítani a felelősségrevonás tekintetében.

A jászói prépost emelkedett beszédének legnagyobb részét teljesen egyetérték. A fölvetett tanügyi kérdésekre nézve már igen sokszor nyilatkoztam is és igen örülök, hogy több kérdésben velem teljesen egy nézetben is lehetek. Ez alkalommal különösen egy eszméjét akarom csak kidomborítani és az, amit a vidéki nagyvárosoknak kulturális csoportokká emelése tekintetében felhozott. Az én egész kulturpolitikám főtervése az, hogy minél inkább erősítsük meg a vidéki városokat és e tekintetben nem hagyom magamat elintartani semmiféle megrettenéssel és semmiféle áramlat által, amely a jelenlegi közkezben levő jogi oktatásról szóló törvényjavaslat alkalmából bizonyos irányban a budapesti jogászokörök egy részében keletkezett. En ahhoz szigorúan ragaszkodom, én azt a törvényhozás elő viszem, mert igenis azt akarom, hogy a vidéki városoknak kulturális csoportjait olyanokká tegyük, hogy a vidéki városok valóban versenyképesekké vájanak és azzal az ósdi felleglással, amely azt mondja, hogy csakis Budapest tekinthető olyannak, mely a kultúrának alkalmas terepének, azzal az ósdi felleglással szakítanunk kell, ha azt akarjuk, hogy ennek az országnak a kulturális színvonalát emeljék és hogy annak a felleglással véget vessünk, mely a vidékre bizonyos lenézéssel tekint és amit csak nemrég olvastam egy budapesti jogtanár beszédében, hogy ő attól félti egy országot, hogy a jogi oktatás vidéken való felvirágztatása által ott csak elparasztozni lehet. Ez ellen a felleglással ellen küzdeni kell, mert ha ez így van, akkor ez az országra végveszedelem volna. En minden eszközt és alkalmat meg fogok ragadni arra, hogy azon javaslat keretében, amelyet a legnagyobb nyilvánosságunk adtam át, a vidéki városokat legalább az ott megjelölt irányban vezessem és ha nem is csonka egyetemnek mintájára, hanem úgy akarom, hogy azon jogakadémia, amelyek életképesek, amelyek azon feltételeknek meg tudnak felelni, amelyeket előírunk, fellendülhessenek. Azt hiszem, hogy a kassai akadémia jelentékenyen fog felvirágozni, ha azon javaslat törvényű lesz és a fejlődésének egyáltalán semmi sem állja az útját. (Általános helyeslés.)

A költségvetést általában elfogadják.

(A részletes tárgyalás.)

Dr. Müller Kálmán a közegészségügyi tételnél kiemeli, hogy husz év óta sürgetik a közegészségügyi törvény reformját. E reform legfontosabb részének az orvosi kar helyzete megjavításának kell lennie. Szükségesnek tartja az orvosi intézmény államosítását,

mert az feladatuk magasságára emelné az orvosokat, a gyakorlatban magasabb eredményeket érnének el, de másrészt a nagyközönség részére is hozzájárulhatná a közegészségügy fejlesztéséért, de kéri azt is, hogy a közegészségügyi felügyelőség helyes alapra lektetessék. A költségvetést elfogadják. (Helyeslés.)

Dr. Korányi Frigyes bizonyos meglepéssel konstatalja, hogy a közegészségügy megjavítása terén nem egy eszme a főirányba került ki. Rátér a népszámlálás eredményére s konstatalja, hogy a lakosság 2 milliónyi szaporodása a gyermekhalandóság apadására vezetett vissza. Ebben nagy érdeme van Széll Kálmán miniszterelnöknek. De kíváná hogy az 5 milliónyi fajlétszámú csoport gondoskodjék a többi 12 millióról. Ezután a tüdővész pusztításáról beszél s arról, hogy mi módon lehet e borzasztó betegség tovatörését megakadályozni.

E célból a sanatóriumokat ajánlja. Utal a külföldi államok statisztikájára, amelyek ígérensen bizonyítanak a sanatóriumok mellett. Németországban az utóbbi tíz év alatt 250.000-rel kevesebb ember halt meg tüdővészben, mint azelőtt. Olaszországban is megkezdették a sanatóriumok építését, pedig ott az éghajlat is magában véve akadályozza a tüdővész fejlődését. Hazánkban is indult meg mozgalom a tüdővész megállítására s örvendezve konstatalja, hogy mindenki meg van győződve arról, hogy a tüdővész terjedése és pusztítása ellen tenni kell. Azt is örömmel konstatalja, hogy a kormány is kivette a részét az akcióból. De a miniszterelnöknek, mint belügyminiszternek mégis figyelmébe ajánlja, hogy országos értekezletet utján igyekezzen megállapítani azokat az utakat és módokat, amelyekkel e szörnyű bajnak elejét lehetne venni. (Helyeslés.)

A költségvetést részleteiben is megszavazták a főrendek.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés bevezetődt.

BELFÖLD.

Mire jó a halk beszéd? A főrendiház tegnapi ülésében Szabó Jenő hosszabb beszédet mondott, de igazán alig hallotta valaki, olyan halkan beszélt. Sajnos, a gyorsírók mégis meghallották s így a beszéd nem volt elég halk. Pedig jó lett volna, ha az. Legalább senki se tudna róla, micsoda képtelen nyilatkozatok eshetnek meg a magyar törvényhozás egyik házában. Megtudjuk a gyorsírói följegyzésekből, hogy Szabó Jenő főrendiházi tag véleménye szerint a dualizmus egyszerűen kizárja az önálló vámtérületet. A törvény, amely szerencsére nem olyan halk beszédű, mint Szabó Jenő, éppen az ellenkezőt mondja és hirdeti. A törvény szerint a dualizmus mellett a vámközösség időről-időre tárgyalások alapján állapítandó meg, ha lehet s a törvény szerint a mi gazdasági önállóságunk joga éppen ezekben az időközökben önként föléled. Hát ezt a veszedelmet és képtelen nyilatkozatot már jobb lett volna Szabó Jenőnek még halkabban elmondani, hogy még a gyorsírók se hallották volna meg. Hasonlóképpen képtelen az a másik állítás Szabó Jenőnek, hogy amennyiben Ausztria és Magyarország között a paritás érvényesül, egész helyén volna az — ischli klauzula. Hát ezt meg éppen halkabban suttoghatta volna el Szabó Jenő. Inkább talán otthon, négy fal között, még ott is csak vigyázza. A paritáshoz törvény szerint jogunk van, az ischli klauzulát pedig törvénytelen célja ölte meg; ezt a kettőt tehát egy kalap alá fogni és így párosítani a főrendiházi tag ur komolyságának rovására meg. Ha tehát Szabó Jenő nem tudott a halk beszédben nagyobb rekordot elérni és nem tudta e két abszurd nyilatkozatot egészen és tökéletesen hallatlanná tenni, akkor legalább szurjuk gömböstűre s tegyük a ritkaságok közé. Odavál.

A vitás tengerszem ügye. Hir szerint a vitás tengerszem ügye mégis dülöre kerül nem sokára. A vitás ügy elődöntése céljából ugyanis egy magyar, mint az osztrák kormány egy-egy bizalmi férfit delegált azzal a kikötéssel, hogy ha nem tudnának meg egyezni, úgy választanak döntőnkül egy külföldi jogi szaktekinélyt. A magyar kormány delegátusa, Lehoczky pozsonyi kir. ítélőtáblai elnök, az osztrák kormány pedig a lembergi ítélőtáblás elnöke, akik — mint előrelátható volt — nem tudtak megállapodásra jutni. Erre a két delegátus közmegegyezéssel Winkler lausannei ítélőtáblás elnököt kérte föl döntőnkül, aki ezt a tisztséget el is fogadta. A választott bíróság augusztus közepén látja

fog összejönni Grácban, ahol nyilvános tárgyaláson fogják kihallgatni a tanukat és előadni a bizonyítékokat. A tárgyalás befejezése után a bíróság a referensekkel és egyes pártok jogi képviselivel együtt Krakón és Zakopanjen át a tengerszemhez megy a helyszíni szemle megejtése végett, ahonnan a bíróság Tátra-Füredre megy és ott fogja meghozni az ítéletet, amely természetesen mindkét félre nézve kötelező lesz.

Alldeutscher szemtelenség. Megirtuk, hogy a temesvári esküdtszék tegnap elítélő verdiktet mondott egy német lap szerkesztője fölött, aki a magyar állam ellen izgatott. Érdekes azonban kapcsolni a temesvári pörből a királyi ügyész beszédét, mely valósággal leleplezi az alldeutscher aknamunkát Magyarországon. Ez a beszéd figyelmet arra a körülményre, hogy az utolsó két esztendő alatt a délvidek legfontosabb pontjain négy-öt olyan német újság keletkezett, mely izzó gyűlölettel dolgozik a magyarság ellen s ezeknek az újságoknak a kiadói, a szerkesztői, a munkatársai idegenek. Ezeket az újságokat idegen pénzén tartják ki, alapításuknak és fenntartásuknak célja az, hogy a jobbrészi német polgárokat félgyássák. A szerkesztők kivételesen nyeltemberek. Az újságok fölbőlölt és kitartott újságok. S van közönség e kitartott újságok között. Nyilvánvaló, hogy egy társaság dolgozik itt Magyarországon ellen s hogy micsoda társaság ez, azt nem is kell sokáig kutatni, mert a temesvári pörrel majdnem egyidejűleg gyűlésezett Eisenachban az Alldeutscher Verband s a tudósításokból igen kedves dolgokat tudunk meg. Ott voltak Eisenachban a mi kedves németjeink is. Az egyik, Ober brassói lelkes beszélt is, sőt az ő felszólalása után, a többi erdélyi szász jelenlétében, egyhangulán a következő határozatot hozta a Verband:

A nagynémet egyesület fölkeri a birodalmi kormányt, hogy egy félre nem magyarázható nyilatkozattal legyen föl a magyar politikusoknak az ellen a visszaléte ellen, hogy ő felsége a német császár állítólagos nyilatkozata, amely magán hordja a valótlanosság félgyégt, a Magyarországon élő, két milliónál többet számláló német testvérnép lejáratására, valamint a német nyelv és kultúra kiirtására használják föl.

Ezt a Verband határozatnak nevezi, mi röviden szemtelenségnek. Az ilyen egyesületek azt kívánják föltesszük, hogy Magyarországra irástudó pribékeket vezényel és hogy pénzzel támogatja azt a sok újságot, melylyel a magyarországi németiség akarja fölgujtani. Jó, hogy ez a temesvári pör bevilágított az aknamunkára és jó, hogy az az eisenachi szemtelenség segített a világitás munkájában. Most már aztán világosan látunk és hisszük is, hogy egy a közös külügyi kormány, mint a kormány is meg fogja tenni a szükséges lépéseket az alldeutscher szemtelenségek megtörására és az ilyen vakmerőség megismétlésének lehetetlenné tételére.

A kereskedelmi miniszter mandátuma. Csacozóló táviratozzák, hogy Láng Lajos kereskedelmi miniszter nagy lelkesedéssel egyhangulag megválasztották a csaczi kerület országgyűlési képviselő-jévé. A mandátumot holnap küldöttség fogja átadni a miniszternek.

A zirozi választás ellen. Zirozról jelentik a Magyar Távirati Irodának: Az itteni szabadelvű párt petícióval támadja meg Uváry Ferenc néppárti képviselő mandátumát nagymértű etetés-itatás, vesztegetés és terrorizálás miatt.

A osongrádi mandátum. A Kuria I. választási tanácsa ma folytatólóg tárgyalta a dr. Baross János mandátuma ellen beadott petíciót. Kihallgatta az önként jelentkező képviselőt arra nézve, hogy igért-e trafik-engedélyt Takulics Imre kereskedőnek, ha reá szavaz? A képviselő a következőket válaszolta:

— Nem tettem ígéretet; az igaz, hogy meglátogattam boltjában. Mikor már nekem ígérté szavát, bucsuzás közben arra kért, hogy támogassam trafik iránti kérvényét. En ezt megtagadtam, azzal a figyelemzetéssel és indoklással, hogy ily cselekmény veszélyeztetné mandátumomat. Hanem majd a választás után utána nézek a dolognak. A választás napján, mivel a korteseknek kijelentette, hogy addig nem megy szavazni, amíg velem nem beszél, újra elmentem hozzá és ő azt mondta, hogy nem jön, míg határozott ígéretet nem tesz és arra kért, hogy sürgönyözzek azonnal a miniszternek. Erre én erőteljes kifejezés kíséretében becsaptam az ajtót és otthagytam. Bosszúból azután apjával együtt Hegyire szavaztam.

A második kérdés az volt, hogy igaz-e, hogy Cseh András, aki földön-szolgálatokat végzett, azzal bízta meg, hogy Cseh Pált hozza be a Szlavik-féle kortes-vaosorára. A képviselő ezt határozottan tagadta.

Zsigmond országgyűlési képviselő a társaságot — ágyúosóvek előtt állván — szívesítővel látta el, Halász főszolgabíró, Horváth földbírtokos és számos környékbeli birtokos szintén gondoskodott a vendégek ellátásáról.

A lövőtér *Kropatschek* lovag tábornagya, a tüzérség főfelügyelője fogadta a delegátusokat, kifejtette előtűk a kirándulás célját. A tüzérségi reform szükségessége voltának illusztrálására mindenekelőtt bemutatatta a tüzérség mostani felszerelésében levő M. 75 jelzésű hegyi löveget, valamint az ilyen lövegek M. 99 jelzésű modelljét és rámutatott arra, hogy mik a különbségek a két löveg típus között, nevezetesen hatásuk tekintetében. A tiroli hegyi ütegosztálytól, Innsbruckból hozattak négy teherhordó állatot s azokra felrakták az új hegyi löveget, bemutatandó, hogy mikép történik e lövegek szállítása meneteknél.

A löveg szétszedését és felmálházását, valamint bemálházását és összerakását a legénység 1—1 perc alatt végezte a legnagyobb pontossággal. Hogy bemutassák azt a haladást, amelyet az új löveg behozatala a mostani helyett jelent, először is egyes lövegeket tettek különféle helyzetekből, azután egy sor shrapnell löttek ki egy-egy lovaszázad terjedelmű oszlop ellen, amelyeket három, egymás mögött 20—20 méter távokra felállított 20 méter hosszú céltábla jelképezett. A célok távolsága körülbelül 2200 lépés volt. Az M. 99. jelzésű hegyi löveg bemutatását az M. 1899. jelzésű tábori tarack demonstrálása követte, amit a tüzérségi főfelügyelő rövid előadással vezetett be.

Hogy már most a delegátusokat meggyőzzék arról, hogy az új ágyuminták melán nevezhetők gyorstüzelő ágyúknak, egy hegyi ágyúval, mint a tábori tarackkal egész sorát tették az egyes lövegeknek. Noha egész pontosan irányították, a hegyi ágyúval 8 lövést, a tábori tarackkal 9 lövést tettek egy perc alatt.

Ezután némi szünet következett, mely alatt a szomszédos erdőben igazi katonai ebédet fogyasztottak el, mialatt az Örkényben állomásozó boszniai ezred zenekara játszott. Az ebéd konzervekből állott és kitűnő borokból. Az ebéd alatt *Ernst* Kelemen, a magyar delegáció alelnöke lendületes szavakban tolmácsolta a delegátusok köszönetét a hadügyi kormány szíves előzékenységeért és a közös hadügyi miniszterre és a tüzérségi felügyelőre emelte poharát. *Kropatschek* lovag tüzérségi felügyelő talpraesetten válaszolt. Az ágyú, ugymond, nemcsak halált szór és megsemmisülést, az ágyúdozrej üdvözlésre is felhangzik. A közös hadügyi miniszter nevében háromszoros éljént mondott a delegátusokra.

Ismét kocsira szállottak ezután a delegátusok, akiket most a lövés vonalához oldalvást mintegy 1900 lépés távolságban levő osztágyárokkal egy magasságra vezettek. Az árokokban, amelynek harmadik méter vastagságú mellvédje volt, két sorban, ülve és guggolva, szekrényformájú alakok voltak elhelyezve, úgy hogy ezeket a tábori ágyúk tüze egyáltalán nem érthette. A delegátusok meggyőződtek arról, hogy mily rendkívüli szabotossággal löttek az ágyúkkal a célra és mennyire pusztító hatásúak voltak a löveg gránátjai. Rövid idő alatt a belvéd át volt löve és ezáltal lehetetlenné volt téve az osztágyárokból való tartózkodás. A tüzelés megszűnése után a delegátusok úgy est a célt, mint az előbb megnevezett három shrapnell-célt közvetlen közelből szemléltek meg. E három utóbbi célon világosan fel volt ismerhető a különbség, amely a régi hegyiágyú és az új minta löhatása között van és ki- viáglott az is, hogy a tábori tarackból shrapnellekkel igen hatásos tüzelés lehetséges csapatcélokra is. Mivel azonban ilyféle löhatás a tábori tarack rendelkezésének csak másodsorban tekinthető, míg e löveg főcélja abban áll, hogy a fedezékek mögött és alatt lévő célok ellen érvényesüljön, ezért körülbelül 4000 lépés távolságra még egy célcsoport volt feállítva, amely különböző oly fedezékek kombinációjából állott, aminők a futólagos és megerősített tábori erődítésekben szoktak előfordulni. E célok ellen tett lövések hatását a delegátusok a célokkal egyenlő magasságban lévő fedezékekből szemléltek. A hatás imponáns volt. A fedezékek, meg a férőhelyeket a gránátok át- meg átluggatták és a mellvédekben hatalmas tölcseket furtak. A fedezékekben felállított alak-céltáblákat teljesen szétforgácsolták a lövések.

Végül a tarackokból mintegy 4200 lépésnyi távolságra löttek két századot menethen feltüntető, rejtve felállított oszlopokra. Néhány jól irányzott lövés e célra szinte megdöbbentő hatású volt; a csapatot feltüntető faalakokat a shrapnelgolyók szinte rostává lyukgatták; a föld körüskörül helyenként méternyre fel volt turva; a rétet a lövések körüskörül lángba borították és az explodált shrapnellövények több száz méterre repültek szerteszét, mindenféle megsemmisülést szórva. A delegátusok fedezéke felé is jelentékeny, veszedelmes lövedékek repültek.

A lökisérletek beférése után, amelyek majdnem hatodélt óráig voltak igénybe, a társaság szívesen bucsuzva *Kropatschek* tüzérségi felügyelőtől s a hozzá beosztott De Verrette ezredestől, visszahajtatott a Csurgay-majorba és a különvonattal 7 órakor Budapestre érkezett.

Az új ágyúk megtekintésének hatásáról a *Budapesti Tudósító* ezt jelenti: A delegátusok minden bizonynyal igen komoly benyomásokkal távoztak Örkényből; módjukban volt ugyanis meggyőződni arról, hogy az eddigi hegyi löveg rendelkezésének meg nem felel és hogy tüzérségünk felszerelése tábori tarackok híján hézagos volna. De meggyőződhettek arról is, hogy a bemutatott ágyúk lehetővé teszik azt, hogy hegyi tüzérségünk a kor összes igényeinek megfelelő löveggel szereltesse fel és hogy a tábori tüzérségnek rendelkezésére bocsátassék az a löveg, amely nélkül jövőd háboruban a tüzérségre váró feladatnak meg nem felelhetne.

KÜLFÖLD.

A császár ajándéka. Temérdek kellemetlenség forrása *Vilmos* császárnak szoborajándéka: az amerikai közönség legnagyobb része nem akarja eltűnni, hogy bármilyen király szobra helyet kapjon a republikánus amerikai földön. A legkellemetlenebb az e kérdésen megindult heves polemia az Unió kormányának, amely attól tart, hogy most már éles nézeteltérések foghatnak kifejezésre jutni egyenest a német és amerikai nép közt és hogy a császár zokon veszi a yankeek viselkedését. Az amerikai közvélemény kifejezésre jutott tegnap a washingtoni képviselőház ülésén is, ahol *Stephen* texasi képviselő a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

Az Egyesült-Államok nem fogadják el és nem állítják föl császárokat, királyok, királyi hercegek vagy uralkodók szobrait, akik, amint mondani szokás, isten kegyelméből uralkodnak népeiken. A köztársaság ilyen szobor elfogadásával megtagadná azokat az elveket, amelyeket az emberi jogok proklamálásával vallott s amelyek alkotmányukban le vannak fektetve s megsértené vele atáinkat, akik a nagy forradalomban az emberi jogokért harcoltak és vértettek.

A Waldeck-Rousseau-kormány utolsó napjai. Ma délelőtt tartotta utolsó tanácskozását a *Waldeck-Rousseau-kormány*. *Loubet* elnök távollétében *Waldeck-Rousseau* elnököt, amit sokan talán szimbolikus eseménynek tekintenek. A miniszterek, hír szerint, jóváhagyták *Waldeck-Rousseau* miniszterelnöknek a kabinet lemondására vonatkozó elhatározását. A lemondást azonban csak keáden fogják nyilvánosságra hozni, mikor *Loubet* elnök, aki szombat este Montéliámarba megy, Párisba érkezik.

Tegnap este *Loubet* elnöknek mindjárt visszatérte után az volt az első dolga, hogy szíves baráti vendégségre hívta magához a távozó kormányt. Az összes miniszterek megjelentek a bizalmas jellegű ebédén. A köztársaság elnöke holnap és holnapután kiváló politikussal fog tanácskozni. Az elnök dunckerui beszédéből azt következtetik, hogy az új kormány első sorban gazdasági kérdésekkel fog foglalkozni. Jövőd miniszterelnökül *Bourgeois*, *Brissont*, *Combent*, *Fallières*t és *Rouviert* emlegetik.

A spanyol válság. A tegnapi spanyol minisztertanácsban *Canalejas* földművelésügyi miniszter azt hangoztatta, hogy a kamarákat össze kell hívni a szociális kérdések tárgyalására. Minthogy sem *Sagasta* miniszterelnököt, sem a többi minisztereket ennek szükségességéről nem tudta meggyőzni, beadta lemondását. Erre a többi miniszter is rendelkezésre bocsátotta tárcáját a miniszterelnöknek, hogy megkönnyítsék a válság megoldását.

Vilmos császár meglátogatja a cárt. Alig hagyta ott *Loubet* elnök a cári udvart, máris új látogatót jelentettek be Pétervárotról: *Vilmos* német császár. A francia köztársaság után sietve leteszi a német birodalom is a névjegyét a cári asztalára, nehogy az egyik kedvesebbnek lássék, mint a másik. *Vilmos* császár északi utazásáról visszajövet, július 29-án fogja meglátogatni a cári udvart, amelynek négy napig vendége lesz. A császár jelen lesz a nagy hadgyakorlaton.

A délafrikai béke. Egész Angliában nagy családot keltett, hogy a tegnapi londoni minisztertanács után a kormány egy szóval sem nyilatkozott arról: lesz-e béke vagy sem. A képviselőház couloirjain azt a hírt terjesztették, hogy bizonyos pontokra nézve még nem jött létre meggyezés Délafrikában. A sajtó nem bizik ma már oly na-

gyon a békében, mint tegnap. Egy lap értesülése szerint *Kitchener* azt az utasítást kapta kormányától, hogy a boer delegátusokat küldje haza, ha tovább is halogatták a tárgyalást.

A *Times* táviratot kapott, hogy 84 boer megadta magát.

Palotaforradalom Afganisztánban. Kabulból szükséges távirat jelenti, hogy az afganisztáni emir ellen szőtt palotaforradalomnak jutottak nyomára. Ennek következtében az emir elfogatta és börtönre vetette testvérét, *Mirza Mohamed Umár khánt*, ennek házgonnokát, továbbá *Mirza Mohamed Zeid* khánt és *Kotral*, mert intrikákat szöttek *Mirza Mohamed Umár* khán anyjával. Az emir testvérét és annak családját Turkesztán határára akarja vitetni.

HIREK.

Ingenkenyer.

Az ingenkenyer-egyesület e hó 29-ikén tartja alakuló ülését a magyarországi szabadkőművesek páholyházának nagyertermében.

Az ingenkenyer eredetéről háromféle felfogás van forgalomban. Hogy ez a kenyer valóságos kenyer, puha, izletes és éhséget csillapító, melyet mohó étvágygyal fogyaszt el, akit sorsa rákényszerít, azt csak azok tudták, akiket szürkülő esthomályban a kenyeres-bolt elé hajszolt az éhség. Kétségkívül ez a felfogás a legrealisabb. Nem törődik a dolgok okával, nem bánja, sőt rá sem ér gondolni arra, hogy ki adja ezt a kenyeret. Megeszi, jóllakik s legföljebb konstatálja magában, hogy az Isten mégis csak jó, nem hagyja elpusztulni a szegény embert. Amit a gondolkodók nem tudnak megoldani, azt már évszázadok óta az Istennek oldják meg s így kerekedik ki az ingenkenyer eredetéről alkotott első felfogás:

— Bámom is, ki adta! Az Isten adta, mint a manna.

A másik felfogás már a jótékony társadalom kenyerének tartja az ingenkenyert. Az, a társadalom dagasztja, az süti, az szeli föl tisztos karajokra azt a kenyeret. Hanem ez a társadalom mégis csak láthatatlan valami, keze sincs, amelylyel a kenyervágó kést fogja az ember, nem is ér rá kiosztogatni, érdeklődni aziránt, hogy kell e még valakinek másik karéj is. Valaminek mégis csak lenni kell a dolog mögött. Valami jótékony egyesületnek talán, vagy egy pár jószívű nagyurnak, akinek ilyesmiben telik kedve. Ez a második felfogás, amely forgalomban van az ingenkenyer eredetéről. A harmadik felfogásban már megnyilatkozik a gyűlölet is. Ki adja? Hát a tőkés osztály adja, hogy betömjék egy kis kenyérrel azoknak a száját, akiknek puha kalács-hoz is volna jussuk. A polgárok adják, mert félnek s mert tudják, hogy az éhes gyomru embert egyszer nagyon el találja önteni az epe.

Ebben a dologban csakugyan nehéz valamelyik felfogás pártjára állani. Nincs is igaza egyiknek sem igazán. Hanem az istenkedés hibája nélkül mégis legszebb igazságnak kell tartani azt, amit azok tartanak, akik éhesek voltak a télen s ettek abból a kenyérből. Mái legalább bizonyosat senki sem tudott annak a kenyérnek az eredetéről s ha tudni vél, ma kiderült, hogy rosszul tudott mindent. Az ingenkenyert nem is egyet adta, mert ilyen kenyér-egyet nem is volt sehol. Adta valaki, került valahonnan. Abból a közérzetből, mely segíteni akar, abból a nagy jószágból, mely egyszerre kispattan az emberekből, mikor sok száz-ezer ember nyomorúságát elképzelik, abból a nagy, religióvá lett érzésből, mely testvért lát mindenki, aki ezen a földön él. Ennek az egyesítő nagy érzésnek a melege termékenyítette meg a magyar szántóföldeket, hogy buzát teremjenek, ingenkenyernek valót. Valahonnan megindult ez az érzés, melegeivel lángra gyújtotta száz meg száz ember érzését, mert emberi, igaz, tisztá

és olyan volt, mint egy hitvallás s mivel az emberek tisztá és igaz érzéseiből mindig jó fakad, lett kenyér bőven, magától, termett. Akadt olyan láthatatlan kéz, mely megdagasztotta, megsütötte, mely karaját szelt belőle. Aki rászorult, evett belőle, jóllakott tőle s legjobban meg is értette, hogy ki adta. Az emberek szeretete adta, egy nagy religió adta, az Isten adta, lehullt, mint a manna.

Ma, mikor az ingyekenyér pompásan bevált intézménynek bizonyult s ez az intézmény jellege kidomborodott, egyszerre kiderül, hogy minden paragrafusokba szedett formális szabályzat nélkül is meg tudott maradni idáig. A paragrafust a szeretet pótolta. Hanem az ingyekenyér intézményét állandósítani minden emberi szervezettel is, hogy mindenkora megmaradjon s azért szükséges az, amire most készülnek, egy új egyletnek, az ingyekenyér-egyletnek megalakítására. Milyen igazán emberi és milyen igazán nagy érzés sugallta ezt az ingyekenyér-osztást, hogy eddig pompásan, eredményesen tudott működni különösebb szervezettel nélkül is.

Május végén.

Mily édes az élet most künn a mezőkön,
Hol orgona nyílik és fényes az ég,
Zeng a paszirta, szállva magasba,
Mámoros, ifjú, tiszta a lég.
Hohó!
Bocsánatot, hogy elszóltam magam,
Hisz nem falunk, de nagy városban élek,
Májusnak nálunk más varázsa van,
Itt nem virít lomb, nem zeng pásztorének.
Nem nyílik fürtös orgonák virága.
Ah! Budapest csak az aszfalt világa
S az aszfaltnak más a köljészete,
Bár ez is színnel, dallal van tele.

Mily bódító a nők lenge ruhája,
Mindegyik egy csipkés kis költemény,
Akár a nap, szemem úgy tűz le rája,
Amint suhogva, lengve lejt felém.
Átosillámlik a vállak rózsapírja...
Oh! hol a toll, mely ezt híven leírja,
S a sok kivágott, típegő cipőcske,
Mint róza szirma, lágyan ér a földre.
És a virágos, könnyű szövetek!
Mind illatozva, sutogón lebeg,
Ugy hív, meséket mond és ingerel;
Mint egy csodás kertet, úgy nézem el.

Hisz szép az erdő, gyönyörűk a rétek,
És andalító zeng a pásztorének...
Hiába mind! Nagyváros a hazám,
S ezen csüggök csak szívvel, igazán,
A füst, a lárma, fényes, büszke házak,
Miért tagadjam, engem leigáznak,
És a korzóknak vidám, tarka népe
Szint, illatot lop költője szívébe...

Holnap ünnepe lesz... Ragyogó, virágos,
A messzi ég felhőtelen, világos,
Délben jókedv, kacaj száll majd a légbe...
Ez lesz májusnak legszebb költeménye!
Nyűzsög az utca tarkán, színesen.
Eljősz-e, kedvesem?

Budapest, május 28.

— BUDAPESTI NAPLO. Május 31-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejelőre gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Új titkos tanácsos. A király Pálffy Miklós hercegnek, a főrendiház örökös tagjának a titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozta. Az erre vonatkozó közlés a hivatalos lap mai számában jelent meg.

— Báró Bánffy Dánielné betegsége. Kolozsvárról jelentik, hogy báró Bánffy Dánielnének, báró Bánffy Dező édesanyjának állapota ma válságosra fordult. Az orvosok szerint a halál minden pillanatban bekövetkezhetik.

— A főhercegek unatkoznak Budapesten. A *Journal de Budapest* című francia újság érdekes vezércikkét ír a főhercegek budapesti tartózkodásáról. „Beavatót torrásból közli”, hogy a főúri asszonyok társaság közben megkérdezték a főhercegektől, hogy miért jönnek oly ritkán Budapestre? A Bécsben lakó főhercegek közül néhányan nyíltan válaszoltak.

— A királyi palota — így hangzott a válasz — tulságosan csendes nagyon elszigetelt helyen van. Unatkoznak ezért a királyi várban. Hogy hosszabb ideig tartózkodhassanak, szükséges volna, hogy megtanulják a magyar nyelvet. Ez pedig — úgy mondják — roppant nehéz nyelv a felnőttek részére. És harmadszor, Bécsben jobban járhatnak, kelhetnek, mint Budapesten, mert itt a magyar fővárosban egy lépést sem tehetnek a nélkül, hogy a nagyközönség rögtön tudomást ne vegyen róla.

Feltűnt az idén, hogy Ottó főherceg szívélyes benső barátságát kösít néhány főúrral és csak most lett igazán népszerűvé. Alig tudott megválni Budapesttől, annyira jól érezte magát és most már bizonyos, hogy esztendőről-esztendőre megfordul itt Budapesten és ezzel — a *Journal de Budapest* írója ezt — meg lesz törve a jég, mert a többi főherceg követni fogja példáját.

— Bérmlás a Terézvárosban. Ma délelőt volt az utolsó bérmlás a fővárosban és pedig a tereztvárosi plébánia-templomban. Kohl Medárd püspök előbb szent-misést tartott, majd gyönyörű szent-beszédet mondott és ezután háromszázhetvennégy felnőtt hívőnek osztotta ki a bérmlást. A püspök holnap az urnapi körmenetet végzi a koronázó Mátyás-templomban és ezután vidéki bérmlakörútra indul, amelyről a jövő hó végén tér vissza a fővárosba.

— Boroszló tanárjelöltek Budapesten. *Frech* Frigyes boroszlói geológus tanár, *Wysogórszki* János magántanárral és husz természetvizsgáló tanárjelölttel tanulmányuton volt Magyarországon. A társaságot *Lóczy* Lajos egyetemi tanár és *Cholnoky* Jenő adjunktus kalauzolták és vezették át hazánk szebb vidékein. A mult napokban a Bakonyt járták be, ahol a zirozi oiszerterák a pannonhalmi benések és a veszprémi piaristák igazi magyar vendégszeretettel fogadták a német tanárjelölteket. Azután a Balaton mellékét utazták végig, majd a fővárosba jöttek. Itt főként a földtani intézet volt tanulmányuk célja s a hol *Böckh* János miniszteri tanácsos és intézeti igazgató, valamint *Halaváts* Gyula főgeológus szolgálatát nekik magyarázatokkal. Az egyetemi híres földrajzi intézetet *Cholnoky* adjunktus mutatta be. Tegnap este a német hallgatók buscsestélyre gyűltek össze az István főherceg-szállóban, ahol az idegenek tisztelőre megjelentek *Lóczy* Lajos egyetemi tanár, Dr. *Lorenthey* Imre, *Cholnoky* Jenő egyetemi adjunktusok, *Halaváts* Gyula s dr. *Papp* Károly geológusok s számos magyar tanárjelölt is. A boroszlóiak nevében báró Pfaff hallgató köszöntötte a magyar kollegákat, míg *Cholnoky* Jenő lendülettel beszéddel üdvözölte a boroszlóiakat, hogy tanulmányaik színterűl hazánkat választották. A német társaság az éjjeli vonattal visszautazott Boroszlóba.

— Báró Vécsey József halála. Báró *Vécsey* József, a főrendiház tagja ma délután a Rökk-Szárd-utca 24. szám alatt levő lakásán meghalt. A megboldogult 73 éves volt. Nagyon érdekes s változatos életet élt. Eleinte jogásznak készült, majd tengerész lett s mint ilyen részt vett Velence ostromában. 1858-ban a szerencsétlen véget ért *Miksa* mexikói császárral fohadsegéde volt, majd hazatérve alispán, képviselő s végül főispán lett. Halálát három fia: László, Miklós és Aurél iratja. Életrajzi adatai a következők:

Báró *Vécsey* József 1829 február 3-án *Sárközön*, Szatmármegyében született. Elemi s gimnáziumi oktatást a szülői háznál nyert 1842-ig, amikor 14 éves korában a bécsi egyetemre ment, hol két évig a bölcsészeti s egy évig a jogi tanfolyamot hallgatta. 1846-ban Pesten tette le a jogi vizsgát s Verőce-megyébe ment az első alispán oldala mellé joggyakorlatra. Csakhamar megyei eljegyzett lett; 1847-ben a királyi Kuria esküdött fel juratusnak. Ekkor egy rokonával *Atrikába* s *Asziába* ment, honnét visszajövet *Trieszben* mint önkéntes hadapród állott be a hadi tengerészetbe. Azonnal tengerre kelle szállnia (1848) és részt vennie Velence ostromában. Nemsokára tisztá vizsgát tett, s nagyobb tengeri utazásokban vett részt. 1858-ban *Miksa* főherceg hadsegéde lett; a következő évben megromlott egészsége miatt buscst vett a tengerészetől s hazatért gazdasághoz. Alig tért haza, a szatmári gazdasági egyesület alelnökévé választotta, majd Szatmárvármegye alispánjává lett. Az 1861-iki országgyűlésre az aranyos-megyei kerület képviselője lett s a Deák-párt soraiba állott. 1868-ban újra megválasztották s az alkotmány helyreállításáért, miként atya, Szabolcs-megye főispánjává nevezetett ki, mely állásáról néhány év múlva leköszönt. A delegációknak tárgyalásaiban korábban élénk részt vett s főleg a tengerészeti budgetnél szolgált fel. 1866 óta os. és kir. kamarás. Neje *Dessewffy* Blanka grófnő.

— Natália testál. Az *Agrar Zeitung*nak jelentik Belgrádból, hogy *Natália* királyné egész vagyonát végrendeletileg egy francia kolostornak hagyta.

— A Pelée tűzhányó újra kitört. Fort de Franceból riadóztató hírt táviratoznak: a Pelée tűzhányó, amely három héttel ezelőtt elpusztította St-Pierre városát, újra kitört. Szentanuk, akik a vulkán közelében voltak, azt állítják, hogy az újabb kitörés rettenetes volt, a vulkán valóságos lángtengernek látszott. A föltörő lángoszlop átmérője háromszáz méter, magassága százötven méter volt. A kráter átmérője egy óra lefolyása alatt háromszáz méternyire szélesedett ki. A környéken nagy a vihar s a lakosságot rémület fogta el. Fort de France ugyan még nincs veszedelemben, de attól félnek, hogy az egész szigetben pánik fog kitünni.

A francia gyarmatügyi miniszter fölhatalmazta Martinique ideiglenes kormányzóját, hogy a segélyalapról mindazoknak utazási költséget adhasson, akik igazolni tudják, hogy azokban a helyeken, ahol le akarnak telepedni, rokonai vagy más segélyforrásaik vannak. Ily módon 967 ember érkezett Guadeloupeba.

A Barbados-szigeten történt hamusóról, amelyről annak idején hírt adtunk, még a következőket jelentik: Május 7-én délután 5 órakor Barbados-szigeten sűrű hamusó kezdődött, amely éjjeli sötétséget okozott és másnap délig tartott. Május 8-án délután távoli dörgés hallatszott Barbadosban s aztán hírtl hozta a táviró, hogy a Soufrière St-Vincentben kitört. A port a vulkán valami magasabb levegőrétegbe dobhatta s így kerülhetett az a szél iránya ellenében a száz mérföldnyi távolságban iekvő Barbadosra. A por mindentü behatolt, még a szorosan elzárt lakásokba is, künn pedig két hüvelyknyi vastagságban mindent elfödött.

C. W. Lambert, aki az *Esk* hajóról szemtanuja volt a Mont-Pelée kitörésének, visszatért Angliába s élményeit a következőkben beszéli el:

A vulkán legelőször május 8-ikán reggel 8 órakor tört ki. Az *Esk* földélezetéről St-Martinique szigetét mintegy öt angol mértöldnyiről lehetett látni. Pár perc múlva a hajót teljes sötétség fogta körül és sűrű hamuelhő ereszkedett le rá. A hamu kezdetben lassan, majd mind gyorsabban esett s végül a tengert távol s közelben mindenütt hamu borította. A hajó földélezetén két hüvelyk vastag volt a hamuréteg; ezzel volt bevonva a hajó külső oldala, kéménye, az utasok ruhái. Közben ágyudörgéshez hasonló moraj hallatszott a kráterből s hatalmas lángvillámok csaptak föl az égre. A hajón azt az érdekes megfigyelést tették, hogy az alatt az idő alatt, míg a hajó a hamuségen ha-adt, az iránytű nem észak felé mutatott, hanem gyorsan forgott a tengelye körül. A vulkánikus vihar 9.40 óra tájban megszünt, a levegő kitisztult s St-Pierret két angol mértöldnyiről láthatott magunk előtt. Miután közeledni nem lehetett, a gépet megállítottuk, de a horgonyt nem bocsátottuk le. Borzalmas látvány tárult szemünk elé. Az egész város (négy angol mértöld hosszú homlokzatával és 40.000 emberével) kolosszális tüstenger volt s a lángok zizegését tisztán ki lehetett venni. Pusztá szemmel is áttuk a kikötőben égő gőzöskéket és vitorlásokat s a tengerbe rohanó látást, melynek heve a vizet nagy területen rengeteg párafelhővé változtatta. Az *Esk*ről rakétákat ergettünk föl azok számára, kik talán a tengerben vergődnek, de sehonnan sem kaptunk választ. Csónakot küldtünk ki két tiszttel és négy matrózzal, akik két óra hosszág evettek, száz méternyire a parttól, de nem láttak egyetlen élő lényt sem. Közelebb nem lehetett jutni a láva miatt. Mintegy féltizenkettő tájban a *Roraimo-gőzös iszonyú dörrenéssel repült a levegőbe*, kétszáz láb magas lángoszlop kíséretében. Hogy mennyi ember veszett el a hajón, azt majd csak később lehet megállapítani.

Az *Esk* másnap reggel 7 órakor érkezett St-Luciába, ahová pár perccel előbb érkezett a *Roddam*, *Freemanna*, a *Roddam* kapitányának nagyszerű heroizmusát még mindig nem méltányolták eléggé. A hulló láva úgy összegegette egész testét, hogy nem is volt emberi formája. Irtózatos kínjai dacára, hősiessén ki-tartott a hajóhídon s a *Roddamot* szerencsésen elvezérelte St-Luciába. A borzalmas 36 óra alatt ő és emberei nem ettek semmit, mert a mindenhova behatoló láva és hamu minden életet megrottott. Hajója földélezetén az odahullott tüzes lávából később több matrózt húztak elő formátlan tömeggé égvé.

— Milliók sikkasztás. *Lipséből* táviratozza tudósítónk, hogy *Kreisigk* ottani bankár két millió márká erejű váltókat hamisított üzletleli kárára, azonkívül egy millió 700.000 márkányi letéteket sikkasztott el, ezután nyomtalanul eltűnt. A sikkasztó és váltóhamisító bankárt világszerte körözik.

— Az Óbudai Szőlőművelők Egyesületének bajai. A III-ik kerületi Föld- és Szőlőművelők Egyesületében a földművelési miniszter az egyesület ügyeire vagyongazdálkodást illetőleg szentesítette és azzal egyelőre *Lekky* István miniszteri titkár bizta meg. Ugyancsak kiküldötte a miniszter *Gunda* Lajos számgyakornokot, aki a miniszteri biztossal együttesen vizsgálja a számadásokat.

SPORT.

Korékpárverseny. A B. T. viadalára rendkívül nagyszámú nevezés érkezett be. A nap főeseménye a magyar korékpárbajnokság lesz.

Bécsi lövészenyek. A holnapi ünnepi programot főképpen a hadseregi akadályverseny teszi érdekessé.

- I. Ezeregyes - Sanyi.
II. Faix - Sarkantyú.
III. Perhaps - Kiss me.
IV. Kalupri - Beata.
V. Sunshine - Serenade.
VI. Maikönyg - Allegro.
VII. Reveses ist. - Olympias.

A bécsi lövészenyek eredményét minden más orgánom megelőzve a leg hamarabb és legmegbízhatóbban a Teletón Hirmondó utján tudhatjuk meg...

TÁVIRATOK.

Róma, május 28. A polgári bíróság ma meghozta ítéletet a gróf Coronini, mint a San-Girolamo-intézet ideiglenes kezelője által Savini ellen indított perben...

A cukorkérdéshez.

Berlin, május 28. A cukoradó-bizottság délutáni ülésén Koerner miniszteri igazgató visszautasította Steudynak azt az állítást, hogy az angol megbizottak Brüsszelben brüsszk módon léptek fel...

Olasz külügyi vita.

Róma, május 28. A képviselőház mai külügyi vitája során Prinetti külügyminiszter kijelentette, hogy az olasz kormány nem szándékozik Kínában területet megszállni.

Szerb-bolgár barátkozás.

Szofia, május 28. Marinkovic új szerb diplomaiai ügyvivő tegnap Danév külügyminiszter jelenlétében átnyújtotta Ferdinand fejedelemnek megbízólevelét.

Sztrájk.

Prága, május 28. Falkenauból távralozzák, hogy az uterrelainai közszabványban hiteles munkás sztrájkol és béremelést követel.

Béke Dél-Amerikában.

Buenos-Ayres, május 28. Az Argentína és Chile között létrejött egyezményt tegnap este aláírták.

állam között esetleg felmerülő vitás kérdések elődöntésére Angliát választották bírónak.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, május 28. A vasműiparosok egyesülete panaszszál fordult a közös hadügyminiszterhez a delegációban legutóbb tett ama nyilatkozata miatt...

London, május 28. (Gabanapiac.) Az irányzat állandó és lanyha. Az árák változatlanok.

New-York, május 28. (Terményföldes.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 9 1/2 (9 1/2). Májusra 9.27 (9.12).

Ohio, május 28. (Terményföldes.) (Zárlat.) Busa irányzata gyenge. - Májusra 73 1/4 (74 1/4).

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Dr. J. Gyálár. 1. Betöltött 14. de még túl nem haladt 16 év, a gimnázium-, reáli- vagy polgári iskola négy alsó osztálya.

Gondolkozó. Magyarországon csak egy vizemesteri szakiskola van, Kassán. Főfelvételi feltételek: a népiszkola elvégzése, betöltött 18 év, egészséges testalkat.

E. I. Balassa-Gyarmat. 1. Női kereskedelmi tanfolyamok vannak Budapesten kívül Győrött, Késmárkon, Miskolcon, Nagyszombatban, Nagyváradon, Pécsen, Pozsonyban, Szegeden, Székesfehérvárott és Szombathelyen.

T. I. Pusztai-Kalán. Egy vizemester 2.40 korona napidiját és teljes ellátást, (ellátás nélkül 4 korona napidiját) a téli időszakban pedig 400 korona díjazást kap.

St. G. Kaposvár. Múltóztassák az ügyet a vármegye főispánjával megbeszélni. Ha 6 kitüntetésre, vagy jutalomra ajánla a kérdéses család, biztosan meg is kapja.

L. L. Budapest. 1. Igen, képeket az egvény önkéntességre, de csak a saját költségén. 2. Várja be a pályázat közzétételét, ami júliusban, vagy augusztusban szokott megőrtődni. 3. Budapesten minden évben van tanfolyam.

H. A. Kistélek. Minden csütörtökön délután 4-5 órakor fogad. Előzőleg azonban tanácsos levélben tudakozódnunk dr. Rényi József titkárnál.

Y. F. Alsó-Kubín. Sziveskedjék a kérdését megismételni, bár egész biztosan tudjuk, hogy arra már választóttunk.

W. 3. Érvényes, mint kötelezvény s bármikor be is perelhető.

F. H. K.-Szt.-Márton. Vass József antikváriakönyvkereskedőnél, VII., Erzsébet-kört 38.

Rets. Most már nem lehet változtatni rajta. Különben igazán nem értjük, mi kifogása van a Sándor név ellen.

W. A. Békés-Csaba. Ugyanazon kir. járásbíró-sághoz elmentendő nyilatkozatot küld, hogy a tartozást tagadja.

B. M. Hódmező-Vásárhely. Igen, pályázhatik. A folyamodványt a kir. honvédelmi miniszterhez kell beadni, július 31-ig bezárólag.

A. J. Borgó-Beszterce. Mind a kettő egy és ugyanaz a jótékony alap. Irodája VI. Lázár-utca 18. szám alatt van.

E. J. 1. Névmagyarosítását az illetékes közigazgatási hivatal (alispán, polgármester) utján a beügyminiszterhez kell folyamodni.

Sz. S. Máramaros-Sziget. Köztelek kiadóhivatala Budapest, IX., Üllő-út 26. sz. a. van.

F. S. Sátorfalva-Ujhely. Megvan benne, de azért még sem ajánljuk azt a könyvet, mert nem éri meg a pénzt.

L. S. Ladányi, Lakos, Lányos, Lengyel, Lovas, Lovász, Lányi, Laborcz, Lakatos, Liszt, Lajtos, Lándás, Lantos stb.

Soh. J. A. Eperjes. Érettségi bizonyítványt követelnek, de a pénzügyminiszter kivételén engedélyével hat polgári iskolai bizonyítványval is beiratkozhatik.

H. E. Forgáchfalva. Mind a kettő érvényes, ha egy kézben van.

Özv. B. M.-né Szekesfejérvár. Olyan nevű állatorvos nincs a hivatalos tiszti cím- és névtárban.

211.640. számú előfizető. Az Országos Magyar Tisztviselő-Egyesület (VIII., Esterházy-utca) igazgatóságánál megduthathatja.

K. A. 149. Nem degradálhatják, de ha vagyontalanná válik, felhívják, hogy tiszti állásáról köszönjön le.

S. G. Verbóc. Folyamodványát, okmányaitval együtt vagy tanulnak megnevezésével, küldje az Országos Honvédelelgyőző Eglethez, IV., Irány-utca 1.

25.163. A költő menyasszonya.

Dr. D. E. Szombathely. 1. Helytelen volt a kihívó fél nyilatkozata, mert ha a kölcsönös sértés az ó részről valamivel erősebb is volt, az a sértés a köztük fennforgott ügy lovgagias elintézésével szintén eredményesen elintézték.

Fényes. 1. Múltóztassák Osnánymegye alispáni hivatalához vagy az érdekeltektől kért igazgatóságához fordulni.

D. H. Nemes-Bék. Ha évi 1200 korona jövedelmet ki tud mutatni s a tiszti vizsgát sikeresen leteszi, körülbelül egy év múlva hadnagygyá lehet a tartalékban.

Régi olvasó. Szerezze meg Glük-Somogyi Gyakoriati angol nyelvtan című könyvét. 2 korona 40 fillérért megkaphatja ifj. Nagel Ottónál (VIII. Múzeum-kört 2).

213.233. számú előfizető. 1. Igen, kinevezhető. 2. Ha nincs a tanfolyamon elég halgató, aki magasabb iskolai képzettséggel bír, kivételesen töltessék.

Sz. S. 1. Kh-va, illetőleg K-val olvasandó a név. 2. Nyolc év óta áll fenn a leánygimnázium. Női egyetemünk nincs.

Szilágy. Eppgy, mint az iparosok, az ipartestület előtt kötenő tanoncszerződés alapján.

R. Z. Semles. 1. Igen, megbízható intézet. Egész bátran bízathatja nála a gyermekét. 2. Ez házalás, amelyet csak engedélyvel folytathat.

Az utóbbi déliai árkák békehírekre szilárd: Osztrák hitelrészvény 694.25, Magyar hitelrészvény 715.25, Államvasuti részvény 696, Rimamurányi részvény 521.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzlettel árjegyző-bizottság hivatalosan a következő ártíjlamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 46.—54.— korona, vörös aprószemű 35.—40.— korona, vörös erdőnyi — korona, vörös búsángi — korona, középszemű 42.—46.— korona, nagyszemű 48.—52.— korona, Diáknősi: budapesti 65.—68.— korona, vidéki — korona, Táblaszalonna: légenszáritott vidéki — korona, városi 4 darabos 54.—54.50, korona, 3 darabos 56.—56.50 korona, üstölt — korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 12.75—13.25 korona, 120 darabos — korona, 100 darabos 18.50—18.75 korona, 85 darabos 21.50—22.— korona, azonnal szállítással, Szerbiai szokás szerinti minőség 12.75—13.25 korona, 100 darabos 17.75—18.— korona, 85 darabos 21.—21.50 korona, Szilvai: sláviai 19.25—19.50 korona, szerbiai 17.50—18.— korona, azonnal való szállítással.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, május 28. (A Budapesti Napló telefon-jelentése.) A forgalom megnyitlark az irányzat nem volt egységes. Buza, rozs és zab iránt május—júniusra élénk fedezeti kedv mutatkozott s az emelkedés tovább haladt, őszi határidőre azonban a hangulat bágdyat vált. Zárliatkor folyó határidőre buza 14, rozs és zab 10 fillérrel javult, tengeri ellenben 3—4 fillérrel hanyatlott, noha New-Yorkban emelkedést jelentettek. Kötött: buza május—júniusra 8.98—9.09, buza őszre 8.03—8.02—8.06, rozs május—júniusra 7.54—7.56, őszre 7.02—7.03, zab május—júniusra 7.45—7.58, tengeri május—júniusra 5.50—5.49, július—augusztusra 5.54—5.55—5.50, Zárliatkor buza május—júniusra 9.11, őszre 8.05, tengeri július—augusztusra 5.54 korona.

A bécsi értéktőzsde.

Az előadás kedvezően indult. A déli tőzsde csöndes, később barátságos. Zárliat csöndes forgalom mellett szilárd. Bécs, május 28. (Magyar értekek ariatla) 4% os aranyjárdék 120.75, Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 162.75, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.50, Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.80, Magyar lezárt 100.50 és pénzváltóbank —, Rimamurányi vasműrészvény 619.—, Magyar koronajárdék 97.80, 4% os Magyar földterhm. kötvény 97.70, Magyar hitelbank részvény 711.—, Magyar nyeremény kölcsön sorsjegye 201.—, Kassa-oderbergi vasuti részvény 380.—, Magyar keresk. bank —, Magyar cukoripar 1340.

Bécs, május 28. (Osztrák értekek ariatla) 4% os papírjárdék 101.65, 4% os osztr. aranyjárdék 120.80, 1880 os sorsjegye 153.10, Osztrák hitelsorsjegye 440.—, Angol-osztrák bank —, Bécsi bankgyűléslet 452.—, Osztrák-magyar bank 1800, Déli vasut 41.—, Dunagőzhajózási részvény 870.—, Dohányrészvény 295.—, Császári és királyi arany 11.34, Német bankváltók 117.30, 4% os ezüst járdék 101.45, Osztrák koronajárdék 97.70, 1864-iki sorsjegye 253.—, Osztrák hitelintézeti részvény 694.25, Unionbank 548.—, Osztrák Länderbank 433.—, Osztrák-bányászati Államvasuti 695.75, Elhavölgyi vasut 458.10, Alpezi bányász részvény 413.50, 20 frank arany 19.08, Londoni váltóár 240.25 Bécsi Tramway Litt B. —, Bécsi Tramway Litt A. 234.—, Lipót kohó 365.—, Szilárd.

Bécs, május 28. (A Budapesti Napló tudósítójának telefon-jelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 694.50 Magyar hitelrészvény 712.—, Angol-Osztrák bank 278.25, Bécsi bankgyűléslet 452.50, Union bank 547.—, Länderbank 423.50, Osztrák-magyar Államvasut részvény 695.50, Déli vasut 41.—, Elhavölgyi vasut 459.50, Északnyugati vasut részvény —, Dohányrészvény 292.50, Rimamurányi vasut 619.—, Alpezi bányász részvény 413.50, Májusi járdék 101.65 Magyar korona járdék 97.80, Török sorsjegyek 107.25, Német birodalmi márcsa 117.35—117.37, Napoleon'or 19.09.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, május 28. (Tőzsdei tudósítás.) A nyugati tőzsdék szilárdaság, különösen az angol konzoloknak a békehírekre való londoni emelkedése kedvezően hatott a forgalomra. Bank-és bányártekek jelentékenyen emelkedtek, mert a spekulációs papirokban nagyobb ultimószükséglet mutatkozott. Középdöntérek kedvezően hatott az a jelentés, hogy a ruhrvidéki szénkészlet a hónap folyamán 6 százalékkal emelkedett. Járdékok közül olaszok élénkek. Argentínaiak emelkedtek. Vasutak közül Kanada-Pacific-részvények bágdyadtak. Hajózási részvények nagyon szilárdak spekulatív vételre. A szilárdaság a második órában is tartott. Magánamlatláb 2% o.

Berlin, május 28. (Zárlati.) 4% os papírjárdék —, 4% os osztrák aranyjárdék 102.75, Elhavölgyi vasut —, Magyar koronajárdék 97.30, Osztrák-magyar Államvasut 148.75, Kassa-oderbergi vasut —, Bécsi váltóár 85.25, Magyar vasuti beruházási kölcsön —, Alpezi bányász részvény —, Disconto-Commandit 188.50, Altalanos villamosági Edison 184.—, Gelsenkircheni 169.—, Laura-kohó 204.75, 4% os ezüstjárdék 101.90, 4% os magyar aranyjárdék 101.60, Osztrák hitelrészvény 216.90, Déli vasut 13.75, Károlyi Lajos vasut 100.30, Orosz bankjegyek 216.25, 4% os új orosz kölcsön 96.80, Török dohányrészvény —,

Olasz járdék 102.50, Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 178.—, Harpeni 175.25, Az irányzat szilárd. Berliu, május 28. (A Budapesti Napló tudósítójának ariatla.) Esti forgalom 4% os magyar aranyjárdék 101.60, Magyar koronajárdék 98.25, Osztrák hitelrészvény 217.90, Osztrák-magyar Államvasut 149.40, Déli vasut 13.75, Északnyugati vasut —, Elhavölgyi vasut —, Orosz bankjegyek középénz —, Buschthradni —, Orosz bankjegy 216.20, (Ultimo.) Lombard —.

Páris, május 28. (Zárlati.) Osztrák-magyar Államvasut 175.—, 4% os osztrák aranyjárdék 103.15, Osztrák Länderbank —, 3% os francia járdék 101.22, Ottománbank 567.—, 3% os francia járdék 102.47, Alpezi bányász részvény —, Déli vasut 83.—, 4% os magyar aranyjárdék 103.80, Párisi bankrészvény 1032.—, Olasz járdék 102.75, Francia törészth. járdék —, Osztrák földhitelintézeti részvény 1319.—, Török dohányrészvény 321.—, Az irányzat bágdyat.

Frankfurt, május 28. (Zárlati.) 4% os papírjárdék 101.90, 4% os osztrák aranyjárdék 102.75, Magyar koronajárdék 98.30, Osztrák-magyar bank 115.20, Déli vasut 13.80, Elhavölgyi vasut 116.50, Londoni váltóár 204.72, Bécsi bankgyűléslet 114.70, Villamos részvény —, 3% os magyar aranykölcsön 85.65, 4% os ezüstjárdék 101.80, 4% os magyar aranyjárdék 101.60, Osztrák hitelrészvény 217.10, Osztrák-magyar Államvasut 148.30, Északnyugati vasut 114.50, Bécsi váltóár 851.68, Párisi váltóár 241.23, Union bank —, Alpezi bányász részvény 206.—, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 28. (A Budapesti Napló tudósítójának ariatla.) Arioalyamok januárja. Esti forgalom Osztrák hitelrészvény 217.90, Német bank —, Disconto 188.50, Berliu kereskedelmi bank 155.50, Gelsenkircheni 168.50, Harpeni 175.25, Laura-kohó 204.80, Olasz járdék —, Szilárd.

Hamburg, május 28. (Zárlati.) 4% os ezüstjárdék 101.80, 1880. sorsjegye 153.75, Déli vasut 13.25, 4% os osztrák aranyjárdék 102.50, Osztrák hitelrészvény 217.80, Osztrák-magyar Államvasut 149.25, Olasz járdék 102.10, 4% os magyar aranyjárdék 102.—, Az irányzat szilárd.

Budapest-köbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Május 28. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 100—103 fillérig, Oreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 108—110 fillérig, Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 107—109 fillérig, Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 230 kilogramm felüli súlyban) — fillérig, Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig, Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérig, Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, IV. Romániai eredeti (Stachl), Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérig, Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 108—109 fillérig, Közép (páronként 240—280 kilogramm terjedő súlyban) 107—108 fillérig, Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 104—106 fillérig.

Serfészlétszám 1902. május 28. napján volt készlet 43.657 darab. — 1902. május 27. napján felhagyott 561 darab, 1902. május 27. napján kiszillett 491 darab, 1902. május 28. napjára maradt készletben 43 827 darab.

TÁJÉKOZTATÓ.

Liebig-féle Nékülözhetlen minden konyhában. A legjobb húsfi gyors elkészítése. Jobbítja a levezt, mártást, főzeléket stb. hus-kivonat.

Cinntubusokban, új, célszerű csomagolás, kis mennyiség, azonnal könnyű használható. Katonák, vadászok, turisták és sportembereknek nélkülözhetetlen.

Kivonat a hivatalos lapból.

Május 28. — Kinevezés: Az igazságügyminiszter dr. Tomka István kassai közjegyző-helyettesét Homonnára és dr. Papé Dénes pécsi közjegyző-helyettesét Bonyhádra közjegyzők, Gállér Albert segédszervi járásbíróját irnokat a kőhámi járásbírószobához segédtelnekké nyilvánvezető nevezte ki és Hencz Ferenc topolczi járásbíróját albrót a győri ítélőtáblaához tanácsjegyzővé rendelte be. A pénzügyminiszter a bozovicsi adóhivatalhoz Jakab Ignác tisztaról adóhivatali ellenőrt pénztárnokká, Schneider Gusztáv lugosi adóhivatali ellenőrt és Goldner Albert kolozsvári adóhivatali gyakornokot adóhivatali kinevezte. Nérviláztatás: Kiskoru Lillenthal Lajos és Lipót budapesti illetőségű ugyanottani lakosok családi nevének Lénárta, Steiner Simon Budapesti illetőségű ugyanottani lakos, ugyszintén kiskoru Vilma leánya családi nevének Szabadorsza, kiskoru Koleró-Czompely János és József kassai illetőségű ugyanottani lakosok családi nevének Kóvári, Todorján Pompei állami iskolai tanító golgói lakos családi nevének

Tarjánra, Hlavek József szenczi illetőségű bécsi lakos családi nevének Pogár, kiskoru Klen Ilona magyar királyi számvetési akadémián növendék budapesti lakos családi nevének Komlósa kért átváltatása bélgymiszter rendelettel megengedtetek. Pályázatok. Számvevőszégi biztiszti állás Debreczen városnál; ugyanott házi pénztári tisztá állás 4 hét alatt. Gyakornoki állás a pécsi adóhivatalnál 2 hét alatt. Több ideiglenes szolgái állás a temesvári posta és távúrá igazg. 4 hét alatt. Jegyzői, esetleg aljegyzői állás a nagy-szebeni törvényszéknél 2 hét alatt. Jegyzői, esetleg aljegyzői állás a debreczeni törvényszéknél 2 hét alatt. Törv. bírói állás a rimaszombati törvényszéknél 2 hét alatt. Járásbírói állás a szerdahelyi járásbírósnál 2 hét alatt. Számgyakornoki állás a zalaegerszegi pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt.

Napirend.

Napár: Csütörtök, május 29. — Római katolikus: Urnapija. — Protestáns: Mazim. — Görög-orosz: (május 18.) Todor. — Zsidó: Jár 22. — Nap két: 3 óra 53 percek. — Nyugszik: 7 óra 29 percek. — Hold két: 11 óra 55 percek este. — Nyugszik: 10 óra 11 percek délelőtt. A műszerek nem fojadtak. Nemzeti Szalon nyári kiállítása (Ferenciek-tere 9. sz.) d. e. 9 óratól este 7-ig. Belépődíj 1 korona. Mibartók körnek kiállítása (Ferenciek-tere 4. szám) délelőtt 10-től este 6-ig. Belépődíj 50 fillér. Agancskidültés a Royal-szállóban délelőtt 10—1 óráig és délután 2—6-ig. Belépődíj 2 korona. Nemzeti Múzeum. Természettajrti tár. Nyitva van délelőtt 9 óratól délután 1 óráig. — Többi tártai 1 korona belépődíj mellett tekinthetők meg. Iparművészeti múzeum délelőtt 9 óratól d. u. 1-ig. Technológiai tparmuseum délelőtt 9—1-ig. Mezőgazdasági Múzeum (Kerespesi-ut 72. sz.) délelőtt 9-től 1 óráig. A földtani intézet museuma (Stefánia-ut 14.) d. e. 10-től 1 óráig, belépődíj nincsen. Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szaknyitvart és keleti mintatár: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemirőnetű gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az új levezetőség áruisításokat is eszközöl) a Városligeti iparcarnokban nyitva: délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. A külföldi kirendeltségek közötti üzlethevezetése (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. kerület 32. szám alatt.

UTMUTATO.

Sternberg Armin és Testvére es. és kir. udv hangszergyár Központi főraktárban Kerespesi-ut 36. címbalomb, hegedűk, fuvalók s minden más hangszer jutonyos árban szereshető be. Külön zongoratermek a Keszthely-Lajos-utca-ban (a Károly-körút sarkán), nő zongorák és pianinok kedvező fi stési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zala-kölcön Részvénytársaság. Beilített részvénylőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Bunke Gyula. Központ: VI., Andrássy-ut. 5. Magy. kir. szab. osztály-sorsjáték főelárutási helye: IV., Ferenciek-tere 4. Kézi zálogüzletek: IV., Károly-körút 18.; IV., Ferenciek-tere 4. (Irányi-utca sarak); VII., Királyi-utca 57.; VIII., Józ-f-körút 2.; VIII., Üllői-ut 6. sz.

Első Leánykínáshatási Eglyet m. sz. Leány-és hűbiztosítvány, Budapest, VI., Tere-körút 40—42. (az intézet saját palotájában.) Az intézet vagyona 1901. december 31-én 7.874.385-14 korona. Eddig kifizetett bontott tőke több mint 6,856,472-84 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtételek mellett 1000 koroná tól korlátlan összegig biztosíthatók.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, május 28. Északnyugati Európát jelentékeny depresszió borítja, Közép-és Dél-Európában pedig a levegőnyomás magas. Európában az idő enyhé és száraz. Hazánkban az idő jobbár száraz és az északhoz képest enyhe. Észak Erdélyben fordultak elő, Bereckről (Háromszekmgye) erős zivatart jelentettek jégesővel. Kálitás. Enyhé és tyulnyomán száraz idő várható, helyenkint zivatarral.

Vizállás.

Table with columns for location (Maj, Máj, Máj, Máj), date (28, 27, 26, 25), and water level (M, M, M, M). Rows include Danube, Tisza, and various rivers.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Csütörtök, 1902. május hó 29-én.

Fedóra.

Opera 3 felvonásban. Szövegét Sardou V. drámája nyomán írta Colautti Arthur. Fordította Várady S. Zenéjét szerzte Giordano Umberto.

Személyek:

Fedóra	Kramer Borov, orvos	Váradi Szendrői
Olga grófné	Ezoyer Lorek	Mányai Kornai
Ipanov Loriz	Burrian Lazinsky	Dalnoki
D. Sirix	Beck Grets	
Bouvet báró	Mihályi Desiré	

Kezdete 7 1/2 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1902. május hó 29-én.

A b o r.

Paraszt-vigjáték 3 felvonásban. Irta Gárdonyi Géza

Személyek:

Baracs Imre	Gyones Eszter	Gerő L.
Matyi	Rózsahegyű Gőre Gábor	Ujházi
Baracsné	Alszeghy Görénai	Domjén
Szunyogné	Györgyné Durbint	Vizvári
Rózi	Ligeti Kéca	Faludi
Mihály	Gabányi Bige	Narcisz

Kezdete 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1902. május hó 29-én.

Délután 3 óraker mezei k. h. lyakkal

Rákosi Szidi asszony színiskolájának 4-ik vizsgálati előadása:

A nagymama.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Csiky Gergely.

Est:

Lotti ezredesei.

Énekes bohózat 2 felvonásban. Irta Rudyard Stone. Fordította Faragó Odón. A dalok versözvegét írta Mérei Adolf.

Személyek:

Ton Dawentry	Szilágyi Barley	Szilágyi László
Harriet	Szilágyi Ester	László
Jean Dickson	Borost Mister Bibb	Kalocsay
Kitty	Almásy I. Misa Kato	Salló
Ramajannah	Ráthonyi Esmeralda	Iványiné
Lotti	Fedák Elsie	Tomcsányi

Kezdete 7 1/2 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1902. május hó 29-én.

Délután 3 óraker mezei k. h. lyakkal.

Az őrnagy ur.

Bohózat 3 felvonásban. Irta Mars és Kéroul. Fordította Heltai Jenő.

Montgiron	Fenyvesi Michu	Gyöző
Labourdette	Hegedűs Dingo	Vendrei
Fréville	Tanay Maloizel	Szerényi
Champeaux	Góth Paulette	Varsányi
Moulard	Tapolczai Héloise	Nikó
Lardinet	Rónaszéki Dingoine	Haraszthy

Est:

X asszony.

Bohózat 3 felvonásban. Irta G. Gavault és Berr. Fordította: Molnár Ferenc.

Személyek:

Bidoulet	Rónaszéki A doktor	Győző
Philippe	Góth S. Rendőr tisz	Gyarmati
Folquet	Hegedűs Germaine	Csillag L.
Paskai	Tanay Arsinoe	Nikó T.
A spanyol	Balassa Jacqueline	Lenkei
A parancsnok	Kazalicki Margueritte	Pécsi

Kezdete 7 1/2 óraker.

GRAZ. GRAZ.

Hotel „zur goldenen Birne“

A város középpontján, a Meran-park közelében, legszebb fekvésű szálloda, kényelmes új berendezés. Villanyvilágítás.

Fr. Zimmerer, tulajdonos.

BADACSONY

BALATONFÜRDŐ

Zalamegye legszebb balatoni részlete, kitűnő hely fürdőöknél és üdülőknek, hajóállomás, menetrend-szerfüggvényben a déli-vasut menetrendjével.

Idény kezdete június 15., tart szeptember végéig.

Allandó fürdőorvos, Habibányi- és Neptun-szállodákkal, a modern kor minden igényét megelégedtetve berendezve.

Naponta cigányzene.

Elismert jó hírű konyha, pontos és jó kiszolgálás. — Mérésre kéri árat. — Prospektussal a mindennemű felvilágosítással szolgál.

Trattner Gusztáv fürdőberlíri és vendéglős.

Színházak heti műsora.

	M. Kir. Operaház	Nemzeti színház	Vigaszínház	Népszínház	Magyar színház
Péntek	Nincs előadás	Rang és mód	Az őrnagy ur	Az izó	Veszprémszék
Szombat	Don Juan	Az attaché	X asszony	Kin-Fu	Magdolna
d. u. Vasárnap este	Fedóra	A nagymama	X asszony	Kin-Fu	Magdolna

Ős-Budavára.

Ma urnapján, kapunyitás d. u. 3 óraker.

A nagy színpadon 2 díszelőadás.

A délutáni előadásban gyermekelőjáték nem lesz.

STUART a fenomenális hőgymitátor és a remek májusi műsor.

FRATELLI PRANDI felülmúlhatatlan mechanikai színháza.

A szabad területen belépődíj nélkül némajáték és bámulatos **LEGTORNÁSZAT!**

Kezdete d. u. 5 és esti 9 óraker.

Szamos egyéb érdekes szórakozás. — **Belépődíj 80 fillér.**

— Kedvezményes jegyek minden időben. —

LIPIK

Szlayóniában

I. rangú fürdőhely.

Egyetlen jótartalmú alkalkus hőforrás (64° C.) a kontinensen.

A lonjavölgyi vasút Állomása (Dugosellőn Át). Azonkivül Pakrac-Lipik déli vasút Állomása (Zónatartifa).

Kitűnő étterem: Budapest, Bécs, London, Róma, Brésczel. Folyamatosan berendezett gyógyterem, kiváló és vendéglő, nagyteraszú park, fedett sétány, kitűnő gyógyszobák, gyermek gyógyintézet, pompásan berendezett fürdőépületek. Villanyos világítás.

Felülmúlhatatlan hűvös, gyomor-, bel- és égésgyógyintézet, kézügyógyintézet, lehasznált, osontályos, mindenemé buratos bantalmaknál, valamint minden műgy- és veretességoknál. A fürdőidény alatt Prof. Dr. Harszalkó Tamás ur is rendel a fürdőhelyiségen.

Jódehvérszéküldése egyenesen a forrásból, továbbá Édeskút L. csejöl Budapest.

Lipik források közvetlen a fürdőgazdaságnál rendelkezébe. — Bővebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság.

FÉLIX-gyógyfürdő,

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés. Vasuton N.-Váradtól 1/4, kocsin 3/4 órai távolságra. Május-augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünneppokón 14 vonat közlekedik Nagyváradra. Az új vasuti állomás közvetlen a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírű 49° C. meleg természetes hévírrel járva van: az izületek és izmok cezas bántalmánál, idült s különösen savas izületi löbökknél, oncentrörések és különösen visszamaradt vasagódsoknál, közvérszénél és annak különböző alakjánál, ideggyógyoknál melyek rheumatikus alapon keletkeztek (fischlány) különösen bürhajoknál, végre női bajoknál; belsőleg: hevony és idült gyomorbántalmaknál, májban és veseoktatok esetében. Allandó fürdőorvos: Dr. Matolyai Károly.

A különböző igények szerint berendezett nagyüzemi szobák napl árá 80 kr és 8 ft között válikozik. Gyógyterem (Kursalon) hirlapokkal és tekezsallal. Teraszok szép kültátsá. Éttermek, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterült őserdőben. Az erdőben jó tekeplány.

Ist tükörfürdő, család- és kádfürdőkn kívül mérfürdők is vannak rendezesreivite. Allandó kútnó zenekar. — Telefon-csekeztetés Nagyváradra. — Az elegáns berendezett lakosozabok, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix-fürdő elismert jó konyhája és pinája kézen vágja a legkülönbözőbb igényű vendégeknek. Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekezik fogok t. vendégeimet ki legíteni.

Kiváló tisztelettel **KERNÁTS JÁNOS** bérli.

Zálogházból veszek cédulákat.

Eladok

13 intos ezüst evőkészle tet 12 személyre 140 ft, 6 sze mélyre 65 ftrol kezdve és fel jebb. Mindennemű finom ezüst tárgyak: barokk és francia stílusban. Nagy raktár arany fűrt láncokból, masív aranygyűrűk 6 forint, 40 kr, arany fűrt-örök 12 ft, arany női órák 5 ftrol kezdve 15 darab masív evőeszköz 6 ft 50 kr.

Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Grünberger A. Béla örökseil

Budapest, Harisbazár. Váci-utca 30. I., em. 23.

Nagy választék bádógos és bronzárkban

1000-féle tárgyakkal, legszebbben elkészítve. Különbösen ajánlok új szerkesztű Cseleket, u. m. szobai trefezeket különféle minitárkban; jögezekre-nyek minden nagyságban továbbá pe-rolonau-, légezes- és villanyos eszlárok, asztali lámpák, valamint teljes konyafelkészítések 20 ftrol 60 forintig. Továbbá virágvasárkák, asztali lámpák a legolcsóbb gyári árák mellett. Kapható a készitől.

Kutschera György utóda

Aranykés-utca 6. a Vadszárkút szállóval szemben BUDAPESTEN.

ARNHEIM S. J.

es. és kir. udv. szállító

BUDAPEST

Gyár:

IX. ker., Soroksári-ut 92.

Városi iroda és mintaraktár:

V. ker., Erzsébet-tér 17.

Tűz-, esés- és betörésmentes pánccél- és okmányszekrények

Pánccél-szobák Safe-deposit berendezések a legújabb szabadalmazott szerkezetben biztonsági jótállással.

Bel- és külföldi hatóságok és elsőrendű pénztézetek szállítója.

Szállított munkák:

A magyar szent korona megörzészése szolgáló pánccélszoba (kir. várlak).

Az új országház pánccélszobája.

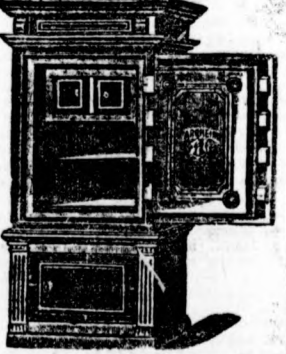
Budapest székes főváros mindkét pánccélszobája.

Első hazai Takarékpénztár Egyesület.

Pesti Magyar Keresk. Bank. Magyar Agrár és Járadek-bank.

Belvárosi Takarékpénztár. (a királyi bérházában) stb. stb.

ALAPITTATOTT 1833.

1902. május 29.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1902. május hó 29-én.

Ádám és Éva.

Operett 3 felv. Irták Blum és Toché. Zenéjét szerz. G. Serpette. Ford. Bálint Dezső és Makai Emil.

Személyek:

Ádám	Szirmai	Corbonionius	Szerdahelyi
Éva	Küry	Cynthia	Dóry
Adramalek	Kovács	Marcellus	Delli
Lucifer	Németh	Galena	Kovács K.
Amódi	Harmath	Benoit	Szabó
Gábor	Nyári M.	Régáldard	Ujvári

Közdte 7¹/₂ órákor.

URANIA SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1902. május hó 29-én.

Délután 4 órákor mérsékelt helyárrakkal:

A sport.

Este:

A budapesti élet.

Irtá Salamon Péter.
Kezdete 1/8 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1902. május hó 29-én.

Délután 3 órákor félhelyárrakkal:

A falu rosszja.

100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti népszínmű dalokkal 3 felv. Irtá Tóth Ede. Zenéjét összeállította Erkel Gyula.

Este:

Az „Arany Kakas“.

Bohózat 3 felv. Irták Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarosította Fái J. Béla.

Kezdete 7 órákor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Csütörtök, 1902. május hó 29-én.

Délután 4 órákor fél helyárrakkal:

Csokon szerzett völégény.

Énekes bohóság 3 felvonásban.

Este:

Előszór:

Egy milliót egy szalmakalapért.

Énekes bohózat 3 felvonásban.

Kezdete 7 órákor.

FŐVÁROSI ORFEUM

Nagyterem-csúcs 17.

Utolsó hét!

Luna asszony

szombaton, május 31-én

Milla Barry

jutalomjátéka

és az operetti-személyzet bucsuja.

A kávéház műkirányában reggel 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenyes.

Elismert fényképező készülékek

Lechner zseb-camerája, reflex-camera, kodákok, Görz- és Steinheil-objektívumokkal, fény-átadóval, torzó-készülékek iskolai és magánhasználatra. Szérió-lencse, másoló-papír és mindenféle vegyszer. Állásidőn friss minőségben. Utatványzatokat Lechner fényképezési lapjából a „Phot. Mittheilung“-ból, valamint árjegyzéket ingyen küld.

R. LECHNER (Wilh. Müller)
cs. és kir. udv. fényképezési cikkek keresk. Fényképezési készülékek gyára. — Másoló-lenczék amatőrök részére. Bécs, Graben 31.

Diszes ingaórák
5 évi jótállás melletti
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
írta és összeállította
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.
Vidékre árjegyzék birtosítva.

Divatos ókszeretek.

TAUSZKY MIKSA és Társa
butorszállítási és beraktározási-vállalata

BUDAPEST

Budapest, VI., Teréz-körút 6.

Költözési helyben és vidéken, vasúton és hajón cs. és kir. szabadalmazotti butorszállító készülékkel.
Autórok beraktározása száraz helyiségekbe, ezekre készpénz előleg.

Előkészítés alatt:

A MAGAS CS. KIR. KERESKEDELMI MINISZTERIUM TÁMOGATÁSA MELLETT MEGJELENIK EGY

TELJES • ÉS MEGBIZHATÓ

CIMJEGYZÉKE EGÉSZ AUSZTRIÁNAK.

„Osztrák Központi Katasztere“

az összes kereskedelmi, gyári és ipari üzemeknek, összeállítva az ipar- és kereskedelmi kamarák által vezetett ipari kataszterek hivatalos adatai alapján.

- I. kötet Bécs tartalmaz circa 105,000 üzemet, bolti ára kötte 13 kor.
- II. kötet Alsó-Ausztria tartalmaz circa 66,000 üzemet, bolti ára kötte 14-60 kor.
- III. kötet Felső-Ausztria és Salzburg tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötte 11-80 kor.
- IV. kötet Stájerország tartalmaz circa 47,000 üzemet, bolti ára kötte 10 kor.
- V. kötet Karintia és Krajna tartalmaz circa 33,000 üzemet bolti ára kötte 8 kor.
- VI. kötet Tengerpart és Dalmácia tartalmaz circa 28,000 üzemet, bolti ára kötte 6-60 kor.
- VII. kötet Tirol és Vorarlberg tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötte 12 kor.
- VIII. kötet Csehország (2 rész) tartalmaz circa 273,000 üzemet, bolti ára kötte 32 kor.
- IX. kötet Morvaország és Szilézia tartalmaz circa 112,000 üzemet, bolti ára kötte 25 kor.
- X. kötet Gácsország és Bukovina tartalmaz circa 120,000 üzemet, bolti ára kötte 27 kor.

Teljes ár 160 korona,

A teljes mű (10 kötet) előfizetői a bolti ár 25%-át kapják engedményül.

Kimerítő prospektusokat ad a

Verlag des Oesterreichischen Central-Kataster
Wien, IX., Höringasse 5.

6 osasz. és Apost. kir. Felsőlegény legfelső elhatározása folytán. A katonai jótékony célokra szánt

XXII-ik cs. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák örökös tartományokban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 17,822 nyeresémi tartalma kétszázharminc 442,850 kor. összegben

A Főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyereségek kifizetéséről a cs. kir. lottejtörvény rendelkezik. A húszadik visszavonhatatlanul 1902. évi június 15-én fog megtartatni. Egy sorsjegy ára 4 korona. A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. Államsorsjátékok osztályánál, III. ker. Vordere Zoll-antstättasse 7. sz. n., továbbá a lottejtörvényekben, dohányüzemekben, adó-, posta-, távirat- és vasúti hivatalokban, váltóüzemekben stb. kaphatók. Játéktérvek sorsjegyvétők részére ingyen adnak ki. A sorsjegyek portmentesen küldetnek meg. A cs. kir. lottejtörvények igazgatóság államsorsjátékok osztálya.

kaliforniai hajnövesztő-hagyma „IPE“

felülnő hajnövesztőszősz, a milyen Európában még nem volt. Még egy gyermek is tud egy csomag „Ipe-hagymából“ (1 fráter) körülbelül 2 liter „Ipe-hajvizet“ maga előállítani, melynek felülnő hatásán csodálkozni fog. Frizurája már az első mosás után háromszor oly vastag lesz. Hajja sohasem őszül meg. A haj sűrűbben nő, miért jóllakja vállaltatik. Korpa rögjön eltűnik. Egy csomag „Ipe-hagymát“ 1 fráter küldünk a világ bármely tájára (az összeg beklődése esetleg levéljeggyben is, vagy utánvétel) Hát jó feltűnő érdekében fővezik mindenkinek annnyi egy csomag valódi „Ipe-hagymát“ (1 fráter) hozatni. Székelünk továbbá köz. „Ipe-hajvizet“ is üvegekben nagy-ság szerint 2.50 frt., 1.50 frt. és 1 fráter. Tegyje el a hirdetés, mert ritkán fog megjelenni. Úgyjejen jól a címre, különben nem feleltünk semmiért. Első amerik. int. „Oja“, Bécs, IX., Währingerstrasse 16.

Saffer Antal
Képes árjegyzék kívánatra
Budapest, Károly-utca, boltszám 12 (Központi városnézés épület)

Alapítva 1876. Telefon 48-56.

Alapítványok: Függetlenség, Fehér ruhások, Lóhalók, Zsákok, Halkok, Kézművelődés, Panyvák, Csapatok, Kézcsépek, Kézcsépek, Kézcsépek, Kézcsépek.

3 forint

„Darányi“
Egy mosó-öltöny 3 frt
Egy lüsterkötő 2.50 frt
Egy lüsteröltöny 9 frt
Egy ru térdnadrág 75 kr.
Egy gyermek mosó csütme, szintartó és jó mosható 1.50 frt

„Darányi“
Egy lüster csütme két és szürke színben 5 frt

The English Clothing Company
KOCH TESTVÉREK
Budapest legnagyobb férf- és gyermekruhás-ruház

KÁROLY-KÖRUT 26.
Saját érdekében kérjen árjegyzéket, melyet bérmentve beklüdünk.

A „Miskolczi Hitelintézet“
Áru- és tevényraktárában az ez idei X-ik évi gyapju-vásár beraktározással egybekötve 1902. évi június hó 18-ik napján tartatik. Részletes felvilágosítással szivesen szolgát

A „MISKOLCZI HITELINTÉZET“
részvénnytársaság igazgatósága.
Utánnyomat nem díjaztatik.

Mint Budapest legjobb, leg-tartósabb és legegészsőbb lábbelijének készítőjeként alább gyár céget ajánlunk, tessék meggyőződni erről s az eredményről minket értesíteni, miután nagy fogadásról van szó.

Nőknek:

- Fekete v. barna bőrből, fűzős ... 3.-
- Fekete v. barna bőrből, gombos ... 3.50
- Fekete v. barna legfin. box, Derby ... 3.50
- Lakk, keztyű v. chevreux-bőrből, fűzős ... 3.50
- Laening, cugos 2.60. Laening, rogata ... 2.-
- Fekete v. barna hási-cipő szegelt talpjal ... 1.50

Uraknak:

- Borjúbőr, cugos, egy daraból ... 3.-
- Borjúbőr, becska, olgás ... 3.50
- Keztyűbőr, chevreux v. lakk ... 3.50
- Fekete v. sárga, fűzős ... 3.50
- Pincércipő, fekete v. barna bőrből, elől cugos ... 1.30

Több 100 ábrás árjegyzékem ingyen és bérmentve küldöm. Nem tetőztét kivételre kicseréltem. Vidéki rendelésnél elegendő a láb karisnyában egy papírlapon körülrajzolni.

Agulár Dávid BUDAPEST, VII., Erzsébet-kört 6/N.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET vasuton és hajón, az átrakodás és csomagolás megtakarításáért, val, elfogad az elvárható Szabadalmi Butorokosival **Caro és Jellinek szállító,** Budapest, V., Arany János-u. 34.

BLUZOK. Egyedül kizárólag **BLUZÁRHÁZ** **Zoltán Dezső, Király-utca 30. sz.**

Fehér ajkór batistából 1.50-161, sepih kemény apert gallérral 1.25, selyemből 4 frttól. Szalag és csipke kőzmunka ajkórral 10.-. Olajfestett selyem blouz 7.50.

Saját műhely! Szabott árak! Vidékre csak utánvéttel, nyak, mellbőség és ujjahossza elegendő mérték.

Guzi-kenőcs

A világhírű Guzi-kenőcs jóságá vevőkörömés anynyira megszorította, hogy könnytelen voltam cipőgyáramat nagyobbítani és így ezentul

Fűzlet Kerepesi-ut 30.

Flók üzlet Deák-tér 6. alatt van.

Mindenki, hogy meggyőződést szerezhesen világhírű kenőcsöm jóságáról, ki címét velem közli, 1 tégely Guzi-kenőcsöt és egy 100 oldalas képes árjegyzékét kap ingyen és bérmentve.

Minden vevőm 1 pár elegáns sámfát és egy tégely Guzi-kenőcsöt, mely 6 órára elegendő kap ingyen

Mértéknek elegendő, ha harisnyába egy papírlapra állva, a lábait körülvalólt lerajzoljuk. Nem megfelelőért a pénzét haladéktalanul visszaadom.

Postaköltség 30 kr.

- Férfi, sima cipő, erős ... 3.-
- Elegáns, gwallér, fűzős ... 3.30
- Divatos, barna, fűzős cipő ... 3.50
- Eleg. saloniakk, fűzős cipő ... 3.50
- Gwallér box calw bőri fűzős ... 3.50
- Tiszti, thórórbőr sima cipő ... 2.40
- Női, zergo cugos ... 3.-
- Eleg., fekete, v. barna fűz. ... 3.-
- Saloniakk, fűzős v. gombos ... 3.50
- E. csás boxbőr, fűzős vagy gombos ... 3.50
- Saloniakk, cesatos cipő ... 3.30
- Fekete v. barna fölcipő ... 2.40

Postal szétküldés az egész világba.

Agulár Ignác Budapest, Kerepesi-ut 30.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányu gyógyszerert, melyvel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt ír, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekből, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E céből elhatározta az intézet, mindenkinek egy osonag gyógyszerert felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E házi szerrel a baj odalaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekből, szellemi gyengeségekben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszerközvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szüksegeknek, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregék és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut“-nak alanti címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukban nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyítja, hogy mily könnyen lehet a veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki irhat a gyógyszerert bárhonnét is magyarul, mire neki diszkreció mellett egy gyógyszerküldemény küldetik felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldemény oly számmal van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanítja. A levelek következőleg eimzendők: State Medical Institute, 9, Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

Fagy, dér és jégeső ellen

Farkas és Faragó-féle szabadalmazott

viharágyuk

mindenütt a legjobban beváltak.

Kezelése gyors és veszélytelen!

Legolcsóbb lövés!

Hatása a legerélyesebb!

Minden versenyen és kiállításban első díjjal kitüntetve.

Hegyközségektől és nagybirtokosoktól számos elismerő levél.

Mindennemmel felvilágosítással szívesen szolgál

Magy. szab. viharágyu és szőlőgazdasági gépegyár **Farkas és Faragó** BUDAPEST, VI., Jász-u. 33. Ismertető füzet ingyen és bérmentve.

Titkos betegségek ellen

26 évi, részben katonasorvisi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

D.R. KAJDACS, v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiai rendelő-intézet IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klottild-palota (Atjáróház és lift használat).

A legelhanyagoltabb huyegyfolyásokat, legulyosabb huyghnyágbajokat, bujakoros sebeket, syphilist, az önierőztetés utóbjait

Elgyengült férfierőt az orvos világg által legujabban olyanmnyira felkarolt és hatásában páratlan sikerrel

Electro-Massage vagy Psychrophor által, magömléseket, nöknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bünök következtében beállott ideg és onak utóvékonykerménykép létezőjét hágorincaibajokat gyógyít a legujabb gyógymod szorint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: delelőtt 9 órától 4 óráig; este 7-8 óráig Nőknek egy mint férfiaknak külön be és kijárat Külön várótermek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerokról is gondoskodva lesz.

AZ e sorsjátékban máris

legszerencsésebb osztálysorsjegy főaruda

FUCHS H. váltóháza Budapest, IV., Kecskeméti-utca 1.

Alapítottatt: 1866-ban, mely többek között a május hó 22-én és 23-án tartott első osztályu huzason a 48737. számar

a legnagyobb főnyereményt fizette ki azonnal készpénzben tisztelt vevőinek.

A f. é. június 18. és 19. tartandó II. osztályu huzáshoz ajánlók eredeti sorsjegyeket a hivatalos árban. A II. osztály tervszerinti betéje: Egy egész sorsjegy 20 korona, fél sorsjegy 10 korona, negyed sorsjegy 5 korona, nyolcad sorsjegy 2 korona 50 fillér. Rendeléseket a betét előzetes megküldése ellen vagy utánvét mellett pontosan eszközölök.

FUCHS H. váltóháza Budapest, IV., Kecskeméti-utca 1.

Kerékpárok

melyen leszállított árban 8 és 10 frtos részletre, kerékpár-alkatrészeket 30 százalékos árleszállítással szállítunk.

Első rendű küllő gummi	frt 5.50 és frt 4.-	Angol nyereg	frt 3.25 és frt 2.25
Első rendű belső gummi	frt 3.- és frt 2.-	Tolsok pumpa	frt 1.40 és frt 1.15
Acetylen lámpa	forint 3.25 és forint 2.-	Foggyatrak párja	40 és 24 kr.
Calcium Carbíd	kigr. frt —.35	Küllő vágva nívivel	05 és 04 kr.
Olaj lámpa	frt 1.35 és frt 1.-	Kerékfutó esengő	frt 1.15
1 pár kitérdő pedál	frt 3.- és frt 2.40	Francia kulcs	50 és 35 kr.
Kitérdő angol esengő	frt —.75, —.50 és 85 kr.		

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan. — Nagy árjegyzék ingyen.

LÁNG JAKAB és FIA az Angol Helical Premier kerékpárak főraktára

Budapesten, József-körtút 41. és fiók-üzlet Rottenbiller-u. 1.

Javításokat, szomszorosítást és nikkelcsereket olcsón és szakszerűen csinálunk. — Az árak kitűnőeséget felelősséget vállalunk és nem tevérsé esetén a pénzt visszaküldjük.

ALKALMI BUTOR-ELADÁS.

Butortelepemen a kicsinybeni eladást megszüntettem és ezért az összes raktáron levő szilárd gyártmányú asztalos- és kárpitozott butorokat, addig, míg a készlet tart, leszállított árak mellett adom el. Dus választék egyszerű és a legidesebb kivitelű.

Dósa Kálmán asztalos és kárpitos, Budapest, Erzsébet-tér 18. szám, I. em.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Az „Athenaeum” irodalmi és nyomdai r.-társulat kiadásában Budapestben megjelent:

Nők könyvtárában a következő kötetek jelentek meg:

Ötthon. Utmutató a ház észszerű és izletteltjes berendezésére s vezetésére. Irta: egy nagyvilági hölgy. — Ára vászonkötésben 4 korona. Diszköt. arany. 5-20 korona.

Illem. A jó társaság szabályai, utmutató a művelt társaséletben. Irta: egy nagyvilági hölgy. — 4. tetemesen bővített kiadás. Ára diszkötésben 4-80 korona.

Hölgyek kertészeti kézikönyve. Fordította: Székely Irén. Ára vászonkötésben 4 kor. Összeállította: egy nagyvilági hölgy. Diszköt. arany. 5-20 kor.

A jó társaság modora és illem-szabályai. Irta: Ára vászonk. 4-80 K. egy nagyvilági hölgy. Diszköt. arany. 6 K.

A női szépség fenntartásának, ápolásának és növelésének titkai. 2. javított és bővített kiadás. Irta: egy nagyvilági hölgy. — Ára vászonkötésben 3-60 kor. Diszkötésben 4-80 kor.

Kis gazdasszony. Egy fiatal leánya naplójából. Sorduló leányok számára. Irta: Szabóné Illyés Firoška. Ára vászonkötésben 4 korona. Diszköt. arany. 5-20 korona.

Kapható a kiadótársulatnál: VII., Kerepesi-út 54. sz. és minden könyvkereskedésben.

induló vegyesvonat Nagy-Becskén csatlakozást fog nyerni a Máramaros-Szigetről délután 4 óra 54 perckor induló új személyvonathoz Körösmező felé.

A nagyváradi-páspók-fürdő-felül-fürdői vonalon. A múlt nyáron közlekedett fürdővonatok május hó 15-től szeptember hó 15-éig az idén is forgalomba helyeztetek.

A kis-kapus-nagy-szebeni vonalon. Nagy-Szeben és Vizakna-fürdő között a fürdővonatok május hó 14-től bezárólag szeptember hó 1-ig az idén is naponra forgalomba helyeztetek.

A brassó-termessi vonalon. Brassó és Zernest között mindkét irányban egy harmadik este vegyesvonat az idén is forgalomba helyeztetik.

Az egész napra terjedő kirándulás lehetővé tétele céljából, június hó 1-től, bezárólag augusztus hó 31-ig vasár- és ünnepnapokon Brassóból reggel 6 órakor egy új vonat indítatik Zernestbe.

A brassó-kézdí-vásárhelyi és sepsi-szt.-györgyalpáncsal vonalon. A múlt év nyarán vasár- és ünnepnapokon Tusnádról Brassóba közlekedett fürdővonat az idén is június hó 1-től, bezárólag szeptember hó 15-ig ugyanazon napokon fog közlekedni.

A jelenleg Gyimesről délelőtt 10 óra 30 perckor Paláncára induló és onnanté este 7 óra 48 perckor Gyimesre érkező vegyesvonat megszüntetettik.

A hatvan-szolnoki vonalon. A Hatvanból este Szolnokra induló személyvonat a Budapestre Predéárra közlekedő gyorsvonathoz nem mint eddig Ujszászon, hanem Szolnokon fog csatlakozni.

Az ujszász-jászapáti vonalon. Minden kedden, csütörtökön és szombaton, mindkét irányban egy-egy új vegyesvonat helyeztetik forgalomba.

E vonat Jász-Ápátiól éjjel 3 óra 38 perckor indul, illetve a reggel 7 óra 32 perckor érkezik és Ujszászon csatlakozást nyer Szolnok és Budapest felé, illetve Szolnok felől.

A szolnok-hódmezővásárhelyi vonalon. A Hódmező-Vásárhelyről délelőtt Szolnokra induló vegyesvonat a Nagy-Váradi felől Budapestre közlekedő személyvonathoz nem mint eddig Szajolon, hanem Szolnokon fog csatlakozni.

A mezőtúr-mezőhegyesi vonalon. A Mezőtúrról délelőtt vegyesvonat Mezőhegyesen csatlakozásba hozatik az aradi és csanádi egyesült vonatok Arad felé induló vonathoz.

A békés-földvár-békési vonalon. A jelenleg Békésről éjjel 11 óra 15 perckor induló és a Békésre éjjel 4 óra 25 perckor érkező vegyesvonatok forgalmon kívül helyeztetek.

A nagy-váradi-szeged-rókusi vonalon. A Nagy-Váradról és Szeged-Rókusról d. e. induló személyvonatok menettartama megrovítottak, úgy, hogy az előbbi vonat Szeged-Rókusra 26 perccel, az utóbbi vonat pedig Nagy-Váradra 1 óra 30 perccel korábban érkezik.

A Szeged-Rókusról Nagy-Váradra közlekedő személyvonat Szeged-Rókuson csatlakozást nyer Belgrád-Szabadka felől, Nagy-Várádon pedig Budapest, Kolozsvár, Vaskoh-Barest és Székelyhíd felé.

A Nagy-Váradról délután Békés-Csabára induló személyvonatok Kötégyánon csatlakozást nyer a Szeghalom-Vésztől felől este az érkező vegyesvonathoz.

A Szeged-Rókusról hajnalban induló és az oda éjjel érkező személyvonatok Békés-Csaba és Szeged-Rókus között az összes feltételes megállóhelyeken feltételes megállítanak.

Az arad-temesvár-józsefvárosi vonalon. Az Aradról reggel induló személyvonat Temesvár-Józsefvároson csatlakozásba hozatik az orsova-budapesti gyorsvonattal.

A nagy-szeben-fogarasi és olthid-kitérdő-vestorony-cánceni vonalon. Olthid kitérdő reggel 6 óra 35 perckor új vegyesvonat indítatik naponra Vestorony állomásra. E vonat folytatásig Vestorony állomás és Vestorony megállóhely között is május hó 15-től bezárólag szeptember hó 30-ig vasár- és ünnepnapokon fog közlekedni.

Ugyanezen napokon az esti órákban közlekedik Vestoronyon megállóhelyről Nagy-Szebenig egy vegyes vonat.

A nagy-szeben-nagy-disznódi vonalon. A jelenleg Nagy-Szebenbe d. u. érkező 's onnan este induló vegyesvonatok forgalmon kívül helyeztetek.

A szeged-rókusi-szegedi vonalon. A Szeged-Rókusról jelenleg délután 12 óra 10 perckor induló személyvonat Szeged-Rókusról már délelőtt 11 óra 20 perckor fog indulni és Szegeden csatlakozást nyer a gyorsvonathoz Temesvár felé.

Ez által Hódmezővásárhely és Szabadka felől Temesvár-Orsova felé közvetlen vonatösszeköttetés létesül.

A szeged-rókusi-szabadkai vonalon. Kamarás-Erdőre és Palics fürdőre kiránduló közönség részére június hó 1-től, bezárólag szeptember hó 15-éig, vasár- és ünnepnapokon mindkét irányban egy-egy személyvonat ismét forgalomba helyeztetik.

A szeged-karolya-nagybecskereki vonalon. A Szegedről jelenleg este 6 óra 9 perckor Nagy-Becskerekre induló személyvonat ezúttal mint vegyesvonat csak Karolyáig fog közlekedni; a Budapestre délután 2 óra 30 perckor induló gyorsvonathoz az összeköttetés Nagy-Becskerekre Nagy-Kikindán át egy új személyvonat át egy új személyvonat által létesítetik mely Nagy-Becskerekre este 9 óra 53 perckor érkezik.

A valkány-varjasi vonalon. A Valkányról jelenleg reggel 6 óra 30 perckor induló személyvonat Valkányon csatlakozásba hozatik a Temesvár-Józsefváros felől közlekedő személyvonathoz.

A temesvár-józsefváros-buziás fürdői vonalon. A fürdői évad tartamára, vagyis június 1-től bezárólag szeptember 15-ig a múlt évben is közlekedett egy-egy új személyvonat ismét forgalomba helyeztetik.

A jászénova-aninai vonalon. A Marilavölgybe és Steierlakra, valamint vissza való utazás kedvezőbbé tétele céljából június 1-től, bezárólag augusztus 31-ig a nappali vegyesvonatok helyett mindkét irányban egy-egy gyorsított személyvonat az idén is forgalomba helyeztetik.

A zombolya-nagybecskereki vonalon. A Nagy-Becskerekre jelenleg éjjel 3 óra 25 perckor induló és Zombolyáig közlekedő személyvonat csak Módosig fog közlekedni; Módosról Zombolyáig egy új személyvonat helyeztetik forgalomba, mely Módosról reggel 4 óra 30 perckor indul és Zombolyán csatlakozást nyer Temesvár felé. Módos és Nagy-Becskerek között mindkét irányban minden kedden, pénteken és vasárnap egy-egy új vegyesvonat helyeztetik forgalomba.

E vonat Nagy-Becskerekre reggel 6 óra 38 perckor érkezik; illetve onnanté d. e. 11 óra 30 perckor indul.

A budapest-belgrádi vonalon. A Kis-Körösről-Budapest keleti p. u.-ra jelenleg este 8 óra 45 perckor érkező gyors tehervonattal a személyszállítás Budapest-Ferencváros és Budapest keleti p. u. között megszüntetettik. E vonattal Budapest-Ferencvárosba érkező és Budapest keleti p. u.-ba utazni szándékozónak a Bicskeről Budapest keleti p. u.-ba este 8 óra 50 perckor érkező helyi személyvonat fog rendelkezésre állani.

A kis-körös-kalocsai vonalon. Kalocsa és Kis-Körös között mindkét irányban a múlt nyáron közlekedett, reggeli személyvonatok ismét forgalomba helyeztetek.

A szabadka-dájlai vonalon. Zomborról Nemes-Militcsre június 1-től bezárólag augusztus 31-ig vasár és ünnepnapokon délután egy tehervonat ismét személyszállításra berendeztetik.

A ruma-kenak-szavaparti vonalon. Mindkét irányban egy-egy új vegyesvonat helyeztetik forgalomba. E vonatok által Belgrád és Kenak-Szavápart (Sabac) között Indián át kedvező vasúti összeköttetés létesül.

A borovó-vakovári vonalon. A Borovóról jelenleg d. e. 8 óra 25 perckor és este 9 óra 20 perckor induló, valamint a Borovóra reggel 8 óra 10 perckor és éjjel 10 óra 15 perckor érkező vonatok közlekedése megszüntetettik.

A vinkovce-rupánje-szavaparti vonalon. Vinkovcra reggel 5 óra 19 perckor érkező és Vinkovcraól este 7 óra 25 perckor induló személyvonatoknak formailag folytatásig Zupanje és Zupanje-szavapart között ismét kiterjesztetik.

A budapest-fiumei vonalon. A budapest-fiumei nappali gyorsvonat Budapest keleti p.-u.-ról 45 perccel később, vagyis délelőtt 8 órakor fog indulni és Fiuméba este 8 órakor érkezik; a Fiuméből reggel induló gyorsvonat pedig 50 perccel később, vagyis d. e. 8 óra 10 perckor fog indulni és Budapest keleti p.-u.-ra 30 perccel később, vagyis este 9 óra 5 perckor fog érkezi.

E változás mellett is az Olaszországgal való hajóösszeköttetés továbbra is fentartatik.

Az Abbaziába utazó közönség kényelmére pedig ezen gyorsvonatokhoz csatlakozólag Fiume és Abbazia között új közvetlen hajójáratok rendeztetek be, a csatlakozó hajó Fiumeről este 8 óra 30 perckor indul Abbaziába, illetve onnanté reggel 7 órakor indul Fiuméba.

A budapest-fiumei irányban közlekedő nappali gyorsvonat Kurl-Csibrák és Place állomásokon rendezés, Sárhögöndön csak feltételes, Budafok, Jaska és Tounj állomásokon pedig nem fog megállani.

A fiume-budapesti irányban közlekedő nappali gyorsvonat Szakly-Högyészencsak feltételesen Dugaresa, Jaska és Bieleg állomásokon pedig nem fog megállani.

Fiume és Dalmécia között június 1-től szeptember 30-ig vasár- és ünnepnapokon mindkét irányban a múlt nyáron közlekedett egy-egy helyi személyvonat ismét forgalomba helyeztetik.

A hidegkút-gyínek-tamási-miklósvári vonalon. A jelenleg Hidegkút-Gyínről d. u. 5 óra 46 perckor Tamási-Miklósvárra induló és az onnan este 8 óra 22 perckor Hidegkút-Gyínrre érkező vegyesvonatok forgalma megszüntetettik.

A kaposvár-fonyód-fürdőtelepi vonalon. A múlt

nyáron június 15-éig bezárólag augusztus 31-ig mindkét irányban naponra közlekedő fürdővonatok ugyanazon időtartama az idén is forgalomba helyeztetek.

A Fonyód-Fürdőtelepről Kaposvárra este közlekedő fürdővonat az idén egy órával korábban fog indulni.

A kaposvár-szigetvári vonalon. A Kaposvárról délután Szigetvárra induló vegyesvonat Kaposvártól csatlakozást nyer Budapest felől a személyvonathoz.

A somogy-szob-balaton-szt.-györgyi vonalon. Június 15-től, bezárólag augusztus 31-ig vasár- és ünnepnapokon mindkét irányban az idén is egy-egy fürdővonat fog közlekedni. A Balaton-Szt.-Györgyről induló fürdővonat 40 perccel később, vagyis este 7 óra 55 perckor indul és Balaton-Szt.-Györgyön a déli vasút vonathoz Budapest felől csatlakozást talál.

Az új-dombóvár-bosznabrod-i vonalon. Az Eszék-ről reggel 4 óra 50 perckor induló és Dádjára reggel 6 óra 14 perckor érkező, továbbá a Bosznabrod-ból reggel 5 óra 30 perckor induló és Bródra reggel 5 óra 42 perckor érkező tehervonat naponra személyszállításra rendeztetik be.

Az előbb említett vonat Dájlán a Szabadkán a közlekedő gyorsvonathoz Budapest felé, az utóbbi tehervonat pedig Bródra a Zágráb felé közlekedő vegyesvonathoz fog csatlakozást közvetíteni.

A körös-belovár-vertecei vonalon. Belovár és Paniovac között mindkét irányban vasár- és ünnepnapokon egy-egy helyi személyvonat helyeztetik forgalomba, mely Belovárról d. u. 2 órakor indul, illetve Belovárra este 7 óra 48 perckor érkezik.

A dugoseló-novsaki és banovaja-jaruga-pakracl vonalon. A lipki fürdőközönség igényeinek kielégítése céljából a budapest-fiumei nappali gyorsvonathoz való csatlakozással, Dugoseló-Banovaja-jaruga és Pakracz között mindkét irányban, úgy mint a múlt évben, egy-egy közvetlen személyvonat helyeztetik forgalomba.

E vonatoknak forgalomba helyezése folytán a jelenleg Pakraczról Banovaja-jaruga reggel 7 óra 50 perckor induló és az onnan Pakraczra 7 órakor érkező vegyesvonat forgalmon kívül helyeztetik.

A jelenleg Pakraczról Banovaja-jaruga éjjel 2 óra 35 perckor induló vegyesvonat az új menetrend szerint éjjel 10 óra 10 perckor indul Pakraczról és Banovaja-jaruga éjjel 11 óra 25 perckor érkezik. E vonat csatlakozást nyer Pakracz a déli vasút vonalához Barcs felől, Banovaja-jarugán pedig Novska, illetve Bródfelé.

A Zágráb-bródi vonalon. A Zágrábról Sunjára személyszállítással közlekedő éjjeli tehervonat Zágrában csatlakozást nyer a gyorsvonathoz Fiume felől.

A zágráb-csakornyai és zabokrapina-teplitz-krapinal vonalon. A roháisi fürdő látogató közönség igényeinek kielégítése céljából a fürdőévad tartamára, vagyis május 15-től bezárólag szeptember 15-ig Zágráb m. a. v. zabok-krapina-Teplitz és folytatásig Krapina között egy-egy új személyvonat helyeztetik naponra forgalomba.

Vasár és Vasár-Teplitz között a múlt évben vasár- és ünnepnapokon forgalomban volt egy-egy vonat az idén is ugyanazon napokon június 1-től bezárólag szeptember 15-ig fog közlekedni.

A Vasár és Csáktornya között a jelenleg Csáktornyára d. u. 12 óra 50 perckor érkező és onnan d. u. 1 óra 20 perckor induló vegyesvonat megszüntetettik. 1 óra 20 perckor induló vegyesvonat megszüntetettik. A nyári menetrendre vonatkozó egyéb részletes adatok egy a menetrendetmennyelkül, valamint az állomásokon a kapusok, illetve személyzetátráknál, nemkülönb a városi menetgyírdőknél darabonként 30 filléret kapható menetrendnyelcskából vehető ki.

A jelenlegi menetrendből az új menetrendre való átmenetre nézve a t. e. utazó közönség a következőkre figyelmeztetik.

A budapest-afad-tóvisi vonalon a budapest-aradi gyorsvonat, mely jelenleg Budapest és Szolnok között a kolozsvári gyorsvonattal egyesítve közlekedik, már április 30-án a kolozsvári gyorsvonattól elkülönítve, Budapest keleti p. u.-ról d. u. 2 óra 15 perckor fog indulni és Tóvisig fog közlekedni. A f. évi május hó 31-én Budapestről Aradon át Tóvisre érkező gyorsvonat már Predéálig fog közlekedni, ellenben a predéá-árad-budapesti irányban közlekedő gyorsvonat május 31-től június 1-ére hajló éjjelen Predéától Tóvisig még nem helyeztetik forgalomba, hanem június 1-én éjjel és csak Tóvisről kiindulól fog közlekedni.

A budapest-miskolc-zsaszarvas vonalon. A budapest-kassa-csorabai gyorsvonat Budapest-kelet felől pályaudvarról már június hó 14-én, míg a csorabai-kassa-budapesti irányban az első gyorsvonat Csoraból június 15-én indítatik. E szerint az utóbbi gyorsvonat Kassától-Budapestig június 16-án közlekedik először.

Budapest, 1902 április hó.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjazatik)

Restitutions Fluid advertisement featuring a horse and text: 'Kwizda fele Restitutions Fluid', 'Cs és szab. mosóvíz lovak részére.', 'Főiskolák: Török József gyógyszerész, Király-utca 12. és Andrássy-ut 20.'

STANDARD életbiztosító-társaság advertisement: 'Edinburghban (Angolhon.)', 'Magyarországi fiók: Budapest IV., Kossuth Lajos-u. 4.', 'Évi bevétel: 30.000.000', 'Külföldi nyereményrészek: 170.000.000', 'Vagyton: 240.000.000', 'Halálesetek folytán kifizetve: 454.000.000', 'Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.'

Legjobb Legjobb Legelőcsőbb PAP PAP PAP advertisement: 'GICHNER JANOS', 'paplan, matréc és kárpitosok gyáros, szőnyeg, függöny, vásztorok', 'Budapest, VII., Erzsébet-éber 20.', 'Árjegyzékét kintánba legyzen és bérletben küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszékölönek, nem telenő árak kicserölönek, vagy a pénz visszadátok.'

Minden sz6 egyszeri beiktatasa nonpareille betukb6l 4 fill. Vastagabb betukb6l 8 fill6r.

ANONCIKÉTESEK

A hirdetesekre díjmentesen ad folvilagositast a kiadohivatal: Jozsef-kortut 18. szam.

Levelbeli tudakozodására ingyen adunk felvilagositast, csak a valaszra szukseges belyezet kell mellette. Tudakozodasoknal a hirdetes szamat a kiadohivattal mindig kozolni kell.

Hazasodni ohajt... Ajánlatok házasságra, eljegyzésre, eljegyzésre, eljegyzésre...

Veszek... 10 köbméter használt... 10 köbméter használt...

Ideli akadémia... előadások, előadások, előadások...

Privát kutató... Iroda: Károlyi út 29. Kényes megbeszések...

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

Apuska... Halálhíradó... Halálhíradó, halálhíradó, halálhíradó...

Fehérvarróné... Úgyes, Aladár alkalmasság... Úgyes, Aladár alkalmasság...

Gödöllőn... csinosan burtozott szoba... csinosan burtozott szoba...

Használt... Használt... Használt...

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

Fess intelligens... Iszony, vagy ostona aszonyba... Iszony, vagy ostona aszonyba...

Keresetkelt... Úgyes közlány szabóné... Úgyes közlány szabóné...

Kalopak... 10 kr.-6l. fűződoboz... 10 kr.-6l. fűződoboz...

Használt... Használt... Használt...

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

Egy közepkoru... intelligens, ir. orvogy n6... intelligens, ir. orvogy n6...

Volt villamos... vasuti elvonás a lezárolt... vasuti elvonás a lezárolt...

Használt... Használt... Használt...

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

Högyelm... Elegyas olcsón kaphatok... Elegyas olcsón kaphatok...

Keleti akademiát... végezt és négy évi iródi... végezt és négy évi iródi...

Használt... Használt... Használt...

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

Utársúl... ajánlatok - fizetés nélkül... ajánlatok - fizetés nélkül...

KINÁLAT... Cimbalom... Cimbalom...

Használt... Használt... Használt...

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

Urak!... Függelenc, saját fömmenteli... Függelenc, saját fömmenteli...

Bécsi szabóné... előlegvár szalonok volt... előlegvár szalonok volt...

Használt... Használt... Használt...

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

Lucynak... Az eljegyzési hírt valóban... Az eljegyzési hírt valóban...

Mindenféle... avarlakosoknál... avarlakosoknál...

Használt... Használt... Használt...

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

Házasság... 10,000 korona hozományal... 10,000 korona hozományal...

Kitűnő pékfiók... olcsón eladó... olcsón eladó...

Használt... Használt... Használt...

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

Házasság... Feleségül venni oly nemese... Feleségül venni oly nemese...

Keresesi-ut... 71. sz. 1. em. egy vilagos... 71. sz. 1. em. egy vilagos...

Használt... Használt... Használt...

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

Villa... teljesen berendezett... teljesen berendezett...

Cukrászdába... vagy tisztebeli elárulások... vagy tisztebeli elárulások...

Használt... Használt... Használt...

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

Birtok... Jászmagyarországon... Jászmagyarországon...

Villa Budán... Személyesen, remek kilitás... Személyesen, remek kilitás...

Használt... Használt... Használt...

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

Villa Budán... Városmagjában, főmelekt... Városmagjában, főmelekt...

Szülők figyelmébe... Aikalmi közlések és szava... Aikalmi közlések és szava...

Használt... Használt... Használt...

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

Franciska bonne... 170 ft évi fizetéssel... 170 ft évi fizetéssel...

Vasrácsokat... kaptak, kizsokkolt, drohtó... kaptak, kizsokkolt, drohtó...

Használt... Használt... Használt...

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

Tanárjelölt... intelligens fiatal ember... intelligens fiatal ember...

Eladó Butor... Egyetlenül, mint olcsón... Egyetlenül, mint olcsón...

Használt... Használt... Használt...

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

Vigyázat a címre!... A legjobb árakat... A legjobb árakat...

Szabóné... kitűnő gyakorlatú, ajánla... kitűnő gyakorlatú, ajánla...

Használt... Használt... Használt...

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

Sürgősen... Irón bárti... Irón bárti...

Hegedűkötés... Hegedűl tanítók... Hegedűl tanítók...

Használt... Használt... Használt...

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

En Csillag Anna... A Franklin-féle Magyar Remek-írók

Nyomatott a „Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgópepén, Budapest, IX. Öli-út 25.

ogak... a feltűnő... a feltűnő...

Butor... 20% engedmény!

Sorsjegyek... akkor is, ha másutt el vannak

zalogosítva... saját pénzemem váltom ki és azokra sokkal magasabb

kölcsönt... adok, vagy megveszem sorsjegyeket pontosan a napiáron visszaadom

ugyanazokat... csekély havi részletfizetésre, a különbözetet készpénzben fizetem

Pleissig Sándor BANKHÁZ... BUDAPEST - Erzsébet-körtut 2

Egy kis ipartelep... minden háttérben csekély költséggel berendezhető

Tüzmentes pénzszekrényeket, kasszetteket, villamos vészjelző pénzszekrényeket, páncélszekrényeket és másolópreseket

HESKY TESTVÉREK... cs. és kir. szabad. nazai pénzszekrénygyára Budapest, VI. Szabolcs-ú. 4.

Erdélyi részere főraktár: REMENYIK VIKTOR vas-nagykereskedés Kolozsvár

Butor... csak jó minőségű. Hálószoba kedre, szőnyegdíszítés, asztal, szék, irasztal, könyvtárszekrény, ur. toaletto, otoman, asztalberendezés, tikkor, rugy egyenlítő is, nagyon olcsón, átadás nagyban és kisestnyan. Vidékre gondosan csomagolva, biztosítva. Csak VI. Teréz-körtut 40. szám Steinberger Hans butoriparancsi.

158 cm. h. óriás Loreley-hajszálam, melyet az általam feltalált kenőcsöl 14 éven hoztam után kapiam. Erven kezes az egyedül szer, mely hajszálam ellen, a növekedés előmozdítására s a hajjal kapcsolatos alkalmanként látható. Úrakra! szép tall szakáll-növés s ma rövid használt ut egy haj, mint szakállnak természetesen fényt és szűrésűt kölcsönöz s a gyors szűrésűt legmagasabb korig megőrvi.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 forint. Szűrésű naponta a pénz előlétes beküldése vagy utárvétel mellett az egész világra a gyárból, a hova a rendelések címszöved.

Csillag Anna BECS: I. Sallergasse 5. BERLIN: Friedrichstrasse 58.

Callag Anna assz., Bécs. Szűrésű-March grófné 6. éjca megbizása folytán kérek egy tégelyt az Ön kitűnő pomadéjából 3 frt-ért. Vegye egyttal közzétett. A grófné rendkívül dicserőleg szól az Ön pomadéjáról.

Giese Frida, Ócejca udvarhölgye. Callag Anna assz., Bécs. Kérem postautárvételt egy tégelyt az Ön kitűnő hajpomadéjából küldeni. Metternich Vilma grófné Ruben kastély, Merán mellett, Tirol.

Callag Anna assz., Bécs. Kérem postafordulattal két tégelyt az Ön kitűnő pomadéjából küldeni. L. Schwegl v. Reindorf, cs. és k. kapitány nejje, Frága.

Tek. Csillag Anna urhölgy! Sziveskedjék Kiemelgessen Grófné O. Nagyméltóságos helytartóné Bécs, Herrngasse 6. címre 3 darab kenőcsöt 2 frjtával a haj ápolására küldeni, mely máris jó eredményt mutatott. Tisztelettel! Pietzi Irma, 6 Nagyméltóságos komornika.

T. Csillag Anna assz.! Az ön csodakénőcséről már sok szöpet hallottam, mért is tisztelettel kérem postafordulattal két tégelyt küldeni Maradok önt tisztelettel Velontor Anton, 68r

T. Csillag Anna assz.! A vi ághírű najkenőcsőből sziveskedjék egy tégelyt küldeni. Palavicini A. Ögróf Abauj-Szemeru.

T. Csillag Anna assz.! Postautárvételt kérek a kiváló hajpomadéjából két tégelyvel részemre küldeni. El. Esterházy Em. gróf Bakonyi Szt.-László.

T. Csillag Anna assz.! Tisztelettel telkezem az eddig nagy sikerrel használt hajpomadéjából két tégelyt utárvételt küldeni sziveskedjék. Baselli bárné Enns, Westbahn

8 kötetben kiadja a Kisfaludy-Társaság, melyet köve 30 kor. helyett 20 korona kedvezményes áron kapnak a Franklin-féle Magyar Remekírók megrendelvi.

Havi részletfizetésre beszerezhető. Vigyázat! delésnél, hogy a kínát gyűjteményben a fönt felsorolt írók bennfoglaltak-e?